

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 2/2017
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 12 stycznia 2017 r.

RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 7 - 8 czerwca 2017
na kierunku iberystyka prowadzonym
na Wydziale Neofilologii Uniwersytetu Warszawskiego

Warszawa 2017

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	6
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej	8
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	8
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	8
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	12
Dobre praktyki	12
Zalecenia	13
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	12
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2	13
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	18
Dobre praktyki	19
Zalecenia	20
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	19
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3	19
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	23
Zalecenia	23
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	3
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4	24
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	6
Dobre praktyki	27
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	28
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5	28
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	29
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	29
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6	29
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	30
Dobre praktyki	31
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	31
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7	31
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	33

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	33
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	33
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	36
Zalecenia	36
5.Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny	37
Załączniki:	40
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia.....	40
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	41
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	44
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego).....	57
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego).....	58
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	59
Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	59

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: prof. dr hab. Małgorzata Leyko, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Katarzyna Karpińska-Szaj, ekspert PKA
2. prof. dr hab. Beata Baczyńska, ekspert PKA
3. dr hab. Dorota Fox, ekspert PKA
4. mgr Edyta Lasota-Belżek, ekspert ds. postępowania oceniającego
5. Marcin Grzegorzczak, ekspert ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku *iberystyka* prowadzonym na Wydziale Neofilologii Uniwersytetu Warszawskiego została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej (PKA) w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2016/2017. PKA po raz pierwszy ocenia jakość kształcenia na tym kierunku. Odbyta obecnie wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. *Raport z wizytacji* przeprowadzonej przez Zespół Oceniający (ZO) opracowano po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię *Raportem samooceny* oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, przeprowadzonych hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac zaliczeniowych oraz dyplomowych, dokonanego przeglądu infrastruktury dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału Neofilologii oraz z pracownikami i studentami kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

1. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

Nazwa kierunku studiów	Iberystyka	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I stopnia	
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	obszar nauk humanistycznych	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz. U. 2011 nr 179 poz. 1065)	dziedzina nauk humanistycznych dyscypliny: językoznawstwo, literaturoznawstwo, historia, kulturoznawstwo	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	6 semestrów, 180 ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	hiszpańska portugalska	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	licencjat	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	20	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne

Liczba studentów kierunku	261	57
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	2095 godz. 180 ECTS	

2. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	wyróżniająca
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	wyróżniająca
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	w pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	wyróżniająca
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	w pełni
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	wyróżniająca
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	w pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	w pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Po zapoznaniu się przez ZO PKA z odpowiedzią Jednostki prowadzącej studia pierwszego stopnia na kierunku *iberystyka* postanowiono podnieść ocenę w **Kryterium 7 - Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia** z oceny w **pełni** na ocenę **wyróżniającą**. O podniesieniu oceny zadecydowała solidarna postawa wszystkich jednostek Wydziału Neofilologii UW, wyrażona przez Władze Wydziału, a dotycząca udostępnienia kierunkowi *iberystyka* dodatkowych pomieszczeń w nowym budynku Wydziału przy ul. Dobrej 55. Ponadto Jednostka przedstawiła oświadczenie Władz Uczelni o zakończeniu budowy nowego skrzydła budynku dla Wydziału Neofilologii do roku 2020. Zasoby biblioteczne nie budziły żadnych zastrzeżeń, członkowie ZO PKA podkreślali szczególną dbałość Jednostki o gromadzenie rozległych i różnorodnych publikacji specjalistycznych, które pozwalają studentom na realizację efektów kształcenia, a przede wszystkim samodzielne podejmowanie badań naukowych. Należy także podkreślić, że Jednostka posiada specjalistyczny sprzęt dostosowany do potrzeb i specyfiki kierunku *iberystyka*, m.in. urządzenia i programy konieczne w kształceniu translatorycznym. W swojej wcześniejszej ocenie ZO PKA uznał, że wymagania wobec infrastruktury zostały bardzo dobrze spełnione przez Jednostkę. Jednak wobec otrzymanych dokumentów należy stwierdzić, że warunki, w jakich są obecnie i będą w niedalekiej przyszłości prowadzone studia na ocenianym kierunku, ulegają dalszej poprawie. Wiąże się to przede wszystkim z udostępnieniem i rozbudową gmachu przy ul. Dobrej 55, który w sposób wyróżniający odpowiada nowoczesnym standardom budownictwa akademickiego – dotyczy to zarówno przyjaznego studentom i wykładowcom projektu architektonicznego (obszerne sale dydaktyczne, dobrze zorganizowana *social space* i przyjazne użytkownikom ciągi komunikacyjne), jak również wyposażenia w sprzęt najnowszej generacji oraz kompleksowe przystosowanie budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (brak barier architektonicznych – progów, szerokie ciągi komunikacyjne i drzwi, windy i sale ze specjalnym oznakowaniem dla osób niewidzących). Przestrzeń w nowym budynku stwarza doskonałe warunki dla powstawania wspólnoty akademickiej, rozwoju studentów i osiągnięcia przez nich zakładanych efektów kształcenia.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowolająca/ Częściowa
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	Wyróżniająca

3. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1. Koncepcja kształcenia

1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów

1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Kształcenie na kierunku *iberystyka*, studia pierwszego stopnia, specjalność hiszpańska i portugalska, prowadzone jest w Instytucie Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich (ISliI) Uniwersytetu Warszawskiego. Koncepcja kształcenia kierunku jest zgodna z misją i strategią rozwoju Uniwersytetu Warszawskiego przyjętą Uchwałą Senatu nr 34 z dn. 17 grudnia 2008 wraz z jej uszczegółowieniem, zatwierdzonym Uchwałą Senatu nr 248, z dn. 25 czerwca 2014 oraz misją i strategią Wydziału Neofilologii (Uchwała z dn. 28 maja 2013). Wpisanie koncepcji nauczania na ocenianym kierunku w misję UW i strategię jej rozwoju widoczne jest przede wszystkim poprzez dbałość o powiązanie nauki z nauczaniem, syntezę wartości uniwersalnych i lokalnych, kształcenie elit, zacieśnianie związków z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Zgodnie z tymi celami, jednostka kształci absolwentów – specjalistów wybranej specjalności (hiszpańskiej lub portugalskiej) w zakresie wysokiej znajomości języka i kultury obszarów będących przedmiotem studiów, ale też humanistów ukierunkowanych na krytyczną analizę istoty wiedzy oraz rozumienie jej jednostkowych i społecznych konsekwencji.

Studia na kierunku *iberystyka* mają charakter interdyscyplinarny i prowadzone są w zakresie następujących dyscyplin: historia, językoznawstwo, kulturoznawstwo i literaturoznawstwo. Interdyscyplinarność kierunku ma zrównoważony, harmonijny charakter i stanowi o jego oryginalności i unikatowości. W planach rozwoju koncepcji kształcenia uwzględnia się postęp w wymienionych dyscyplinach naukowych, co jest widoczne w obowiązującym programie kształcenia, którego wyróżnikiem jest urozmaicona oferta zajęć dydaktycznych, regularna aktualizacja źródeł bibliograficznych przypisanych do modułów przedmiotowych oraz łączenie badań prowadzonych przez pracowników z treściami kształcenia. Studia ukierunkowane są na zdobywanie wiedzy i rozwijanie kompetencji humanistycznych, co jest optymalnie uchwycone w koncepcji kształcenia przez intensywną naukę wybranego języka (hiszpańskiego lub portugalskiego), połączoną z analizą i interpretacją procesów kulturowych, literackich, historycznych i językowych. Rozwijane są także kompetencje społeczne, zwłaszcza w ramach zajęć wprowadzających w realia przyszłej pracy zawodowej, związane z szeroko pojętą promocją kultury hiszpańsko- i portugalskojęzycznej w Polsce lub kultury polskiej w krajach hiszpańsko- i portugalskojęzycznych (moduł zajęć z praktycznej animacji kultury).

Umiejscowienie oraz interdyscyplinarność prowadzonych badań widoczne są na obu specjalnościach, czego przykładem jest bogata oferta zajęć prowadzonych przez

specjalistów doskonalących swój warsztat badawczy i dydaktyczny w ośrodkach zagranicznych oraz przez udział w konferencjach międzynarodowych, a także współpracę w ramach programu Erasmus + (jednostka podpisała 41 umów bilateralnych).

W procesie ustalania koncepcji kształcenia i w planowaniu rozwoju ocenianego kierunku biorą udział interesariusze wewnętrzni – studenci i nauczyciele akademicy, którzy w jednostce prowadzącej oceniany kierunek studiów mają niezwykle bogate doświadczenie w charakterze tłumaczy, dyplomatów, animatorów życia kulturalnego. Jednostka konsultuje także koncepcję kształcenia z zewnętrznymi jednostkami współpracującymi, m.in.: z ambasadami Argentyny, Hiszpanii, Ekwadoru, Peru, Instytutem Cervantesa, Narodowym Instytutem Dziedzictwa, muzeami, wydawnictwami, bibliotekami, biurami podróży, redakcjami czasopism. Z tymi jednostkami Instytut Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich podpisał umowy o współpracy, organizuje wspólne konferencje oraz spotkania dyskusyjne (okrągły stół). Chociaż spotkania te nie mają sformalizowanego charakteru, odbywają się cyklicznie i przekładają się na ostateczny kształt koncepcji kształcenia, a o ścisłości tych kontaktów świadczą osobiste relacje pracowników odpowiedzialnych za poszczególne umowy.

W koncepcji kształcenia uwzględniane są też wzorce międzynarodowe: Instytut realizuje projekty naukowe i dydaktyczne we współpracy z ośrodkami zagranicznymi, np. z Meksykiem, który jest obszarem priorytetowym dla Uniwersytetu Warszawskiego. Strategicznymi partnerami dla Instytutu są także Uniwersytet w Granadzie oraz hiszpańskie instytuty: galicyjski i baskijski. Instytut SIiI wprowadził także jako jedną z praktyk konsultacyjnych wywiady z absolwentami kierunku. Inicjatywa ta wdrażana jest od bieżącego roku akademickiego i polega na wysyłaniu do absolwentów pocztą elektroniczną ankiet w ciągu 6 miesięcy po ukończeniu studiów i po czterech latach od ich ukończenia.

Autorska koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku *iberystyka* wyróżnia się spośród podobnych kierunków studiów o charakterze filologicznym (filologia hiszpańska lub filologia portugalska), prowadzonych w innych ośrodkach akademickich w Polsce, swoją dobrze wyważoną interdyscyplinarnością, umiejętnym przenikaniem się treści kulturowych, literackich, filozoficznych i historycznych w połączeniu z wysokim kształceniem językowym osadzonym w szerokim opisie językoznawczym, nastawionym na poznanie systemu, jak i społecznie i kulturowo kształtowanego dyskursu.

W Instytucie Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich prowadzone są badania naukowe w zakresie dyscyplin, do których przypisany jest oceniany kierunek. Pracownicy naukowo-dydaktyczni Instytutu są autorami powszechnie znanych opracowań książkowych oraz nowatorskich monografii z zakresu studiów nad językiem, literaturą, historią, kulturą hiszpańską, portugalską i latynoamerykańską. Problematyka prowadzonych badań naukowych, przedstawianych w publikacjach, jest związana z kierunkiem *iberystyka* w dziedzinie historii (m. in. wszystkie etapy rozwoju historycznego obszaru obu Ameryk od czasów prekolumbijskich po historię najnowszą, historia Hiszpanii i Portugalii, procesy niepodległościowe w Ameryce Łacińskiej); literaturoznawstwa (współczesna powieść hiszpańska, portugalska, afrykańska

i latynoamerykańska; emblematyka w literaturze hiszpańskiej; komiks portugalski; kino hiszpańskie; systemy pisma). Taka różnorodna tematyka znajduje odzwierciedlenie w programie studiów, zwłaszcza w modułach historyczno-kulturoznawczym i literaturoznawczym oraz w różnorodnej tematyce poruszanej w ramach seminariów licencjackich (do wyboru).

Dzięki współpracy z ośrodkami zagranicznymi (np. wspólne projekty nauko-dydaktyczne z Meksykiem) oraz współpracy badawczej z Archiwum Akt Nowych w Warszawie, gdzie zgromadzone są akta dotyczące polskich placówek dyplomatycznych w krajach hiszpańsko- i portugalskojęzycznych, proces kształcenia jest umiędzynarodowiony, a efekty kształcenia mieszczące się w kilku dyscyplinach nauki wynikają z podejmowanych badań o charakterze interdyscyplinarnym.

Studenci są włączani w badania naukowe przez przygotowanie prac licencjackich, a także przez działalność w kołach naukowych i realizację projektów grupowych na zajęciach modułu historyczno-kulturoznawczego i literaturoznawczego, dzięki którym rozwijają także kompetencje społeczne potrzebne do realizacji działalności badawczej.

Według danych przedstawionych w *Raporcie samooceny*, studia na kierunku *iberystyka* I stopnia, profil ogólnoakademicki, prowadzone są w zakresie następujących dyscyplin: historia, językoznawstwo, kulturoznawstwo i literaturoznawstwo (dane te są zgodne z Uchwałą nr 512 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 16 maja 2012, Uchwałą nr 513 z dnia 16 maja 2012 w sprawie kierunków studiów prowadzonych przez podstawowe jednostki organizacyjne na Uniwersytecie Warszawskim oraz dla nowego programu obowiązującego od 2016/2017 roku z Uchwałą nr 519 z dnia 20 kwietnia 2016 w sprawie zatwierdzenia efektów kształcenia dla kierunków prowadzonych przez Wydział Neofilologii). W bazie POL-on kierunkowi iberystyka przypisana jest także dyscyplina filozofia, lecz nie ma jej w dokumentacji kierunku zatwierdzonej przez Senat UW. Zespół Oceniający zaleca zweryfikowanie w systemie POL-on dyscyplin, do których został przypisany kierunek.

Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku iberystyka opisują poziom i profil kwalifikacji absolwenta w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które przygotowują do prowadzenia interdyscyplinarnych badań naukowych w szeroko pojętych ramach językoznawstwa, literaturoznawstwa, historii i kulturoznawstwa iberyjskiego w obszarze nauk humanistycznych. Przygotowanie to jest sprofilowane pod wszechstronne studia hiszpańskiego i portugalskiego obszaru językowego. Zakres merytoryczny efektów kształcenia jest powiązany z dyscyplinami naukowymi, które są podstawą koncepcji kształcenia oraz z badaniami realizowanymi w Instytucie Slii. W nowym programie kształcenia (od roku 2016/2017) widoczne jest zwiększenie efektów kształcenia związanych z umiejętnościami (z 13 do 17) i kompetencjami społecznymi (z 9 do 12), co zaowocowało zmianą formy w przypadku niektórych zajęć z wykładowej na konwersatoria oraz zintensyfikowaniu metod pracy projektowej w poszczególnych modułach.

Efekty kształcenia są sformułowane w zrozumiały, jasny sposób i pozwalają na stworzenie systemu ich weryfikacji. Widoczne jest to w macierzy efektów kształcenia oraz w poszczególnych sylabusach przedmiotowych.

Absolwent kierunku iberystyka, specjalności hiszpańskiej lub portugalskiej, powinien posiadać podstawową wiedzę o znaczeniu i specyfice nauk humanistycznych, znać terminologię i metodologię tego obszaru nauki (w odniesieniu do dziedzin językoznawstwa, historii, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa) oraz rozumieć treści związane z literaturą pisaną w języku hiszpańskim lub portugalskim, historią, sztuką oraz geografią hiszpańskiego i portugalskiego obszaru językowego, a także wszechstronnie i świadomie posługiwać się językiem kierunkowym na poziomie C1 według oceny biegłości Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Efekty kształcenia zostały zdefiniowane dla poszczególnych modułów: doskonalenia kompetencji językowych (moduł skupiony wokół praktycznej nauki języka hiszpańskiego lub portugalskiego), językoznawczych (językoznawstwo, gramatyka opisowa), historyczno-kulturoznawczych (historia i kultura hiszpańskiego lub portugalskiego obszaru językowego) i literaturoznawczych (literaturoznawstwo hiszpańskiego lub portugalskiego obszaru językowego). Co istotne, moduły te, choć wyodrębnione jako spójne grupy przedmiotów, wzajemnie się przenikają, np. przez wykorzystanie aparatu językoznawstwa pragmatycznego do analizy hiszpańsko- i portugalskojęzycznych tekstów literackich; wykorzystanie wiedzy dotyczącej metodologii badań historycznych i kulturoznawczych do samodzielnej krytycznej lektury i interpretacji tekstów historycznych oraz analizy zjawisk kulturowych. Wykorzystanie efektów kształcenia uzyskanych na zajęciach podstawowych oraz ich powiązanie z rozwijaniem umiejętności badawczych i kompetencji społecznych ma również zastosowanie na seminarium licencjackim (moduł seminaryjny), w ramach którego studenci piszą prace w dziedzinie historii, literaturoznawstwa lub kulturoznawstwa w odniesieniu do wybranego obszaru świata hiszpańsko- lub portugalskojęzycznego. Seminarium towarzyszą zajęcia językowe (*Dyskurs akademicki*), w czasie których studenci uczą się redagowania prac badawczych z respektowaniem zasad dyskursu naukowego.

Na studiach pierwszego stopnia kierunku *iberystyka* praktyki zawodowe nie są obowiązkowe, nie przewiduje się też modułu dydaktycznego mającego na celu kształcenie nauczycieli. Jednak w związku z licznymi umowami podpisanymi w ramach programu Erasmus + (32 firmy w Hiszpanii i 8 firm w Portugalii) oraz kontaktami jednostki z instytucjami kulturowymi, oświatowymi i gospodarczymi działającymi w Polsce, studenci wyrażają chęć udziału w praktykach. Do praktyk zawodowych realizowanych w ramach umowy Erasmus +, najczęściej w okresie letnim przez 2 miesiące (co nie zakłóca procesu dydaktycznego) przygotowano sylabus (bez punktów ETCS), do których przypisano efekty kształcenia: uzyskanie doświadczenia zawodowego oraz doskonalenie językowych kompetencji komunikacyjnych. Wszelkie dane dostępne są na stronie internetowej jednostki. Takie doświadczenie, bardzo częste na ocenianym kierunku, umożliwia weryfikację zdobytych efektów kształcenia w warunkach potencjalnej pracy zawodowej.

Podsumowując, efekty kształcenia są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru nauk humanistycznych, profilu ogólnoakademickiego. Efekty kształcenia są sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji oraz uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy oraz umiejętności badawczych, znajomości wybranego języka obcego (hiszpańskiego lub portugalskiego na poziomie C1), a także kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy oraz w dalszej edukacji. Efekty kształcenia są tożsame dla obu form studiów prowadzonych w jednostce.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

1.1. Koncepcja kształcenia na kierunku iberystyka wyróżnia się spośród podobnych kierunków studiów w Polsce harmonijnym przenikaniem się treści kulturowych, literackich i historycznych. Interdyscyplinarny charakter studiów w połączeniu z wysokim poziomem kształcenia językowego osadzonego w szerokim opisie językoznawczym, nastawionym na poznanie systemu, jak i społecznie i kulturowo kształtowanego dyskursu, jest zdecydowanie mocną stroną ocenianego kierunku. Mocną stroną kierunku jest też wysoka jakość kształcenia, dbałość o doskonalenie koncepcji kształcenia przez ścisłą współpracę z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, wysokie umiędzynarodowienie oraz powiązanie badań naukowych z dydaktyką, co wpisuje się też w pełni w misję i strategię rozwoju Uniwersytetu Warszawskiego i Wydziału Neofilologii.

1.2. Jednostka prowadzi interdyscyplinarne i unikatowe badania naukowe w zakresie obszaru nauk humanistycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia. Instytut wykorzystuje wyniki badań w projektowaniu programu kształcenia, w jego realizacji i doskonaleniu przez proponowanie różnorodnej oferty dydaktycznej oraz włączanie studentów do prowadzonych badań w pracach licencjackich i działalności kół naukowych.

1.3. Efekty kształcenia są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru nauk humanistycznych, profilu ogólnoakademickiego; są sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji oraz uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy oraz umiejętności badawczych, znajomości wybranego języka obcego (hiszpańskiego lub portugalskiego na poziomie C1), a także kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy oraz w dalszej edukacji. Efekty kształcenia są tożsame dla obu form studiów prowadzonych w jednostce.

Dobre praktyki

- Monitorowanie losów absolwentów przez sprofilowane ankiety elektroniczne na potrzeby jednostki i włączanie ich wyników do podnoszenia jakości kształcenia - udoskonalania koncepcji studiów. Jest to działanie nowatorskie i ma znamiona wyjątkowości, gdyż zazwyczaj badania tego typu prowadzą jednostki ogólnouczelniane, a nie jednostka prowadząca kierunek studiów. Badania mają skuteczny wpływ na doskonalenie koncepcji studiów. Działania tego typu należałoby rekomendować także innym jednostkom.

- Wykorzystanie umów w ramach programu Erasmus + do realizacji fakultatywnych praktyk zawodowych w okresie letnim, co nie zakłóca procesu dydaktycznego i należy uznać za rozwiązanie zbyt rzadko stosowane przez inne jednostki, choć możliwość taką dają zasady korzystania z programu Erasmus+. Dla studentów ma to tę wielką zaletę, że wykorzystują przerwy międzysemestralne na zdobycie dodatkowego doświadczenia związanego ze specyfiką kierunku studiów.

Zalecenia

- zweryfikowanie w systemie POL-on dyscyplin, do których został przypisany kierunek;

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

- 2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia
- 2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia
- 2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Program i plan studiów pierwszego stopnia kierunku *iberystyka* powstał w oparciu o KRK w odpowiedzi na zalecenia ostatniego raportu PKA. Obecnie – od bieżącego roku akademickiego 2016/2017 – wdrażana jest zmodyfikowana wersja tego programu, bazująca na czterech modułach rozumianych jako bloki zajęć reprezentujących jedną dyscyplinę (paralelnie dla obu specjalności): *Literatura, Moduł historyczny, Wiedza o kulturze, Moduł językoznawczy*. Wprowadzone zmiany wynikają z wewnętrznej oceny w/w programu po zamknięciu pierwszego cyklu kształcenia (2012/2013-2014/2015): dodane zostały efekty kształcenia oraz wprowadzono korekty w treści i metodach kształcenia w celu optymalizacji kompleksowych założeń programu. Program obejmuje sześć semestrów kształcenia, 2095 godzin zajęć dydaktycznych i 180 ECTS, z czego 118 ECTS przewidziano na przedmioty obowiązkowe (66%).

Na program składają się obowiązkowe przedmioty kierunkowe z każdego z w/w modułów: PNJ (j. hiszpański 43 ECTS, 21%; j. portugalski 47 ECTS, 22%) oraz przedmioty do wyboru (odpowiednio, 62 ECTS, 34%), w tym na II i III roku 24 ECTS (6 x 30godz.) przypisane są do zajęć wybieranych z w/w bloków kierunkowych.

Formy zajęć oraz ich organizacja podporządkowane są efektom kształcenia rozumianym holistycznie po to, by student po zakończeniu studiów i złożeniu pracy dyplomowej dysponował określoną wiedzą (19 efektów), umiejętnościami (17 efektów) i kompetencjami społecznymi (12 efektów) w zakresie – odpowiednio – języka hiszpańskiego lub portugalskiego, historii, literatury i kultury hiszpańskiego lub portugalskiego obszaru językowego w połączeniu z podstawowym instrumentarium (w znaczeniu dosłownym – nowe technologie w służbie informacji i nauki, i przenośnym – otwartość na nowe paradygmaty badawcze, kreatywność), jakim powinien umieć posługiwać się humanista.

Dobór treści programowych na kierunku iberystyka jest w pełni zgody z zakładanymi efektami kształcenia i wyraźnie nawiązuje do aktualnego stanu wiedzy w zakresie – odpowiednio dla każdej ze specjalności – studiów hispanistycznych i luzytanistycznych. Warto wspomnieć, że szerokie – interdyscyplinarne – spektrum treści programowych, uwzględniające historię, kulturę, literaturę, problematykę społeczną jest bardzo charakterystyczne dla ośrodków zagranicznych, zajmujących się językami i kulturą obu tych obszarów językowych, obejmujących Półwysep Iberyjski, Amerykę Łacińską i dodatkowo – w przypadku języka portugalskiego – kraje afrykańskie, takie jak Angola, Mozambik, Gwinea itd.

Treści programowe korespondują wprost z prowadzonymi w Instytucie SliI badaniami naukowymi, dotyczy to przede wszystkim seminariów licencjackich oraz przedmiotów do wyboru, których wachlarz jest niezwykle szeroki: od antropologii kultury i słowa oraz antropologii widowiska przez sztukę, film, teatr współczesny, audiowizualność w kulturze, wybrane zagadnienia społeczno-polityczne, po językoznawstwo w zastosowaniu translologicznym i komparatystycznym.

Obie specjalności – hiszpańska i portugalska – prowadzą odrębne ścieżki także w ramach przedmiotów do wyboru, które realizowane są w języku specjalności i zawsze w odniesieniu do zjawisk kulturowych, społecznych, językowych itd., charakterystycznych dla danego regionu.

Układ programu jest dobrze zbilansowany. Rozwija się dynamicznie, stawiając na postępującą aktywność i samodzielność studenta. Pierwszy rok studiów ma charakter propedeutyczny. Prowadzona jest intensywna nauka języka specjalności (PNJH/PNJP – 300 godz.; 19 ECTS), a jednocześnie (specjalność hiszpańska) studenci poznają *Historię Hiszpanii* (60 godz.; 6 ECTS) i *Historię Ameryki Prekolumbijskiej i Kolonialnej* (90 godz.; 8 ECTS), rozpoczynają kurs literatury hiszpańskiej (30 godz.; 3 ECTS) i latynoamerykańskiej (30 godz.; 3 ECTS). W przypadku specjalności portugalskiej charakter „wprowadzający” pierwszego roku studiów jest jeszcze wyraźniejszy: studenci poznają *Historię Portugalii* (60 godz.; 7 ECTS), *Historię Brazylii i PALOP* (30 godz.; 3 ECTS), a jednocześnie uczestniczą w dwusemestralnych konwersatoriach *Wstęp do studiów portugalistycznych* (60 godz.; 8 ECTS) oraz *Kultura regionów Portugalii i Brazylii* (60 godz.; 7 ECTS). Na roku drugim kontynuowana jest intensywna nauka języka specjalności oraz historii, historii literatury i kultury, jednocześnie w ramach semestralnych zajęć studenci poznają podstawy antropologii oraz myśli filozoficznej. Student zaczyna dysponować wiedzą i umiejętnościami, które pozwalają mu na samodzielne kształtowanie ścieżki kształcenia, której kulminacją jest wybór seminarium licencjackiego na roku III. Począwszy od roku II studenci mają możliwość dowolnego wyboru zajęć dodatkowych spośród przedmiotów oferowanych w ramach w/w modułów, odpowiednio 2 x 4 ECTS (rok II) i 4 x 4 ECTS (rok III). Warto zwrócić uwagę, że przedmioty do wyboru zakładają większe zaangażowanie studenta w odróżnieniu od obowiązkowych przedmiotów kierunkowych (zwykle 3 lub 2 ECTS), co jest logiczną konsekwencją kompleksowego założenia programu i znajduje w pełni potwierdzenie w sylabusach, które zakładają bardziej elastyczne, a zarazem specyficzne dla każdej dyscypliny metody weryfikacji zakładanych efektów kształcenia (m.in. projekty zespołowe, połączone z prezentacją

w formie posteru/wystawy, wpisujące się w działalność naukową i promocyjną ISiI). Dotyczy to także studentów z niepełnosprawnościami, którym oferowane są zindywidualizowane metody weryfikacji efektów kształcenia, dostosowane do potrzeb i możliwości każdego studenta.

W bieżącym roku akademickim prowadzono w ISiI 6 seminariów licencjackich dla studentów sekcji hiszpańskiej i 3 – dla studentów sekcji portugalskiej, odpowiednio: *Historia Hiszpanii*, *Historia i kultura Hiszpanii*, *Mezoameryka w świetle źródeł pisanych XVI i XVII w.*, *Między tekstem a opowieścią. Analiza dzieła historiograficznego, literackiego i filmowego*, *Migracje hiszpańskojęzyczne w świecie*, *Proza, kino i teatr w Hiszpanii w XX i XXI wieku*, *Przemiany społeczno-polityczne we współczesnej Ameryce Łacińskiej*, *Afryka Portugalska w perspektywie badań kulturowych*, *Historia kultury Brazylii XVI i XVII w.*, *Współczesne zagadnienia kulturalne portugalskiego obszaru językowego*. Samo zestawienie tych tematów daje pełne wyobrażenie o kompleksowości, różnorodności i aktualności treści programowych realizowanych w ramach *iberystyki*. Prace powstają w języku specjalności – hiszpańskim lub portugalskim: w ciągu studiów studenci w ramach PNJ i przedmiotu *Pisanie akademickie*, prowadzonego w języku specjalności, osiągają poziom C1 wg ESOKJ.

Program PNJ realizowany przez wykładowców ISiI ma charakter autorski i bazuje na metodzie komunikacyjnej, dostosowanej do kształcenia przyszłych czynnych użytkowników języka. Zajęcia prowadzone są w oparciu o szczegółowe curriculum przedmiotu opracowane przez Pracownię Językoznawstwa i Dydaktyki Języków Iberyjskich, które opisuje precyzyjnie poziomy biegłości obowiązujące po zakończeniu kolejnych etapów kształcenia. Zwraca uwagę, z jednej strony, interaktywność proponowanych rozwiązań, skuteczność rozwijania poszczególnych kompetencji językowych oraz nacisk na budowanie dobrych nawyków samokształcenia i samokontroli. W celu zoptymalizowania efektów kształcenia zajęcia prowadzone są w tandemie przez polskiego i hiszpańskojęzycznego wykładowcę. Dodać wypada, że sekcja portugalska oferuje kształcenie w ramach dwóch wariantów języka portugalskiego, używanego w Portugalii i Brazylii.

Większość zajęć odbywa się w trybie ćwiczeń lub konwersatoriów, we wprowadzanej właśnie nowej wersji programu zmniejszono udział wykładów z 19,8% do 11,2 % (specjalność hiszpańska) i 11,9% (specjalność portugalska), przy czym spora część wykładów odbywa się w języku polskim, natomiast konwersatoria programowo od II roku studiów wyłącznie w języku specjalności, co w sposób decydujący wpływa na pogłębienie kompetencji językowych i przyspiesza przyswajanie terminologii specjalistycznej. Utrzymanie wykładów w języku polskim (przedmioty historyczne) uznać należy za trafne, ponieważ utrwała i pogłębia kompetencje w języku rodzimym. Warto podkreślić, że metody kształcenia są zróżnicowane, kompleksowe i trafnie dobrane do możliwości osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów kształcenia, w szczególności efektów przygotowujących studentów do prowadzenia badań. Studenci kierunku *iberystyka* mogą liczyć na duże wsparcie ze strony wykładowców i personelu pomocniczego (np. w bibliotece), co pozwala na rozwijanie ich samodzielności badawczej. Kierownictwo i pracownicy jednostki przykładają także dużo uwagi do aktywnego

udziału studentów w procesie uczenia się przez poszerzanie ich zainteresowań naukowych.

Harmonogram zajęć prowadzonych w dwóch nieodległych lokalizacjach (ul. Oboźna i ul. Dobra) rozłożony jest praktycznie na 5 dni w tygodniu, przy czym w godzinach przed- i południowych odbywają się głównie ćwiczenia PNJ oraz zajęcia o charakterze ogólnym, podczas gdy wykłady i konwersatoria kierunkowe – zwyczajowo – umieszczone są w planie w godzinach popołudniowych, aby umożliwić udział w zajęciach także studentom pracującym zawodowo. Tym bardziej, że ISLiI prowadzi studia niestacjonarne w oparciu o program i harmonogram obowiązujący studentów stacjonarnych, co obliguje do zachowania ustalonego zwyczajowo schematu planowania zajęć. Warto zauważyć, że ćwiczenia PNJ prowadzone są w ciągu całego tygodnia, pozwalając na stały monitoring postępów studenta.

Obok zajęć zakładających dużą aktywność studentów (ćwiczenia, konwersatoria) wiele sylabusów przedmiotowych wskazuje na Platformę Moodle jako element wspierający realizację efektów kształcenia.

Program studiów pierwszego stopnia nie przewiduje praktyk zawodowych. Należy podkreślić, że studenci mogą skorzystać z oferty ISLiI i wziąć udział w praktykach organizowanych przez instytucje krajowe i zagraniczne, z którymi Instytut współpracuje. Reasumując, program studiów pierwszego stopnia kierunku *iberystyka* w pełni poprawnie wyodrębnia jednostki dydaktyczne, układając je w sekwencji, która wynika z powiązania treści programowych z zakładanym rozwojem samodzielności studenta przez stymulowanie jego aktywnej roli w procesie kształcenia, a – docelowo – także w działalności badawczej i/lub popularyzatorskiej (promocyjnej).

System sprawdzania i oceniania zapewnia bieżące monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów kształcenia. Metody weryfikacji – w szczególności dotyczy to PNJ – są zorientowane na studenta, który na poszczególnych etapach nauki języka specjalności otrzymuje spójną informację dotyczącą opanowania poszczególnych kompetencji; kształcenie językowe od pierwszego roku studiów wykorzystuje „błędy” jako pretekst do nauki, co stanowi istotny element uzyskiwania zakładanych efektów kształcenia, tym bardziej, że zajęcia prowadzi tandem nauczycieli, w tym jeden wykładowca natywny, co gwarantuje bezstronność, rzetelność oraz przejrzystość procesu sprawdzania i oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia. Na uwagę zasługuje także to (zob. załącznik prace etapowe), że pułap procentowy końcowych sprawdzianów semestralnych oraz egzaminów po każdym dwóch semestrach kształcenia oscyluje pomiędzy 50%-75%, przy czym na wyższych latach studiów próg procentowy (PNJ) rośnie, co jest spójne z efektami kształcenia: student pierwszego stopnia ma osiągnąć poziom C1 wg ESOKJ. Dodajmy, że forma testów i egzaminów oraz pozostałych prac została szczegółowo opisana w przygotowanym przez Pracownię Językoznawstwa i Dydaktyki Języków Iberyjskich *curriculum* przedmiotu; odpowiednie zapisy znalazły się także w sylabusach. Student po każdym semestrze otrzymuje pełną diagnozę stanu opanowania poszczególnych kompetencji. Egzaminy i sprawdziany

z języka specjalności odnoszą się wprost do konkretnych kompetencji językowych i umiejętności (zob. Załącznik prace etapowe).

Metody sprawdzania i oceny dostosowane są do zakładanych efektów kształcenia, a więc typu przedmiotu oraz trybu kształcenia. W przypadku ćwiczeń i konwersatoriów zakłada się bieżące monitorowanie postępów studenta (prezentacje, prace domowe, ćwiczenia na Platformie Moodle), przy czym ważne miejsce zajmują testy z wiedzy w przypadku wiodących przedmiotów kierunkowych (historia, literatura), które na pierwszych latach studiów mają najczęściej postać zamkniętych testów z ograniczonym wyborem (np. *Historia Ameryki prekolumbijskiej i kolonialnej*). Na wyższych latach, szczególnie na III roku, sprawdziany z wiedzy oparte są na pytaniach otwartych: studenci wypowiadają się w formie pisemnej w języku specjalności. Ocena końcowa składa się z kilku składowych, przy czym kolokwium końcowe zwykle stanowi tylko część oceny (np. 51% w przypadku *Historii Ameryki prekolumbijskiej i kolonialnej*).

Przedmioty prowadzone w trybie wykładu zwykle kończą się egzaminem pisemny z pytaniami otwartymi lub egzaminem ustnym przeprowadzonym w tradycyjny sposób – student otrzymuje 3-4 pytania. Widać wyraźnie, że w ISiI harmonijnie łączą się różne generacje nauczycieli akademickich, a tym samym różne metody sprawdzania i oceny, które wzajemnie się dopełniają. Sylabusy zawierają precyzyjny opis sprawdzianu wraz z pułapem zaliczeniowym: np. sylabus *Historia Hiszpanii* (3305-HKH-11w) opisuje typy zadań, jakie pojawią się na egzaminie i wskazuje pułap zaliczeniowy – 70%. W niektórych sylabusach określono jednak tylko ogólne warunki zaliczenia przedmiotu, np. egzamin, test końcowy (np. *Literatura Ameryki Łacińskiej, Literatura w kulturze hiszpańskiej*) bez podania kryteriów oceny. Choć typ formularza sylabusu przyjęty na UW nie wymusza takiego szczegółowego opisu weryfikacji uzyskanych efektów kształcenia, z pewnością dobrą praktyką jest, przyjęty przez większość prowadzących zajęcia, zwyczaj podawania szczegółowych metod i kryteriów oceny postępów w kształceniu studenta (np. *Historia i kultura Hiszpanii, Historia Hiszpanii* i in.).

Prace dyplomowe powstają w języku specjalności w ramach tematycznych seminariów pod kierunkiem nauczycieli akademickich, którzy prowadzą badania w danej dyscyplinie. Potwierdzają osiągnięcie biegłości w języku specjalności, z uwzględnieniem cech dyskursu akademickiego i terminologii specjalistycznej w wiodącym języku studiowanym. Na uwagę zwraca interdyscyplinarny charakter opracowań w pełni odzwierciedlający założenia programu, w których m.in. historia krajów hiszpańsko- i portugalskojęzycznych przedstawiana jest w kontekście szeroko pojętej wiedzy o kulturze z uwzględnieniem filmografii (zob. Załącznik prace dyplomowe), a problemy kulturowe analizowane są w szerokim spektrum, łączącym przeszłość z teraźniejszością, uczulając na specyfikę obu regionów. Prace dyplomowe ukazują osiągnięcie pełnego spektrum efektów kształcenia, co więcej, ich wysoki poziom, dobrze pojęta samodzielność w argumentowaniu utwierdza w przekonaniu, że założenia programu kierunku *iberystyka* oparte na koncepcji kształcenia interdyscyplinarnego w połączeniu z intensywną nauką języka specjalności są realizowane w sposób trafny i skuteczny. Absolwenci kierunku *iberystyka* są wszechstronnie przygotowani, zarówno do wyzwań rynku pracy, jak i do dalszej edukacji.

W jednostce prowadzącej kierunek studiów *iberystyka* – zgodnie z *Regulaminem studiów w UW* – stosowane są przejrzyste zasady, pozwalające na identyfikację efektów kształcenia uzyskanych w innej szkole wyższej w kraju lub za granicą (np. w ramach programu Erasmus+) oraz ich odniesienia do efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku i kwalifikacji uzyskiwanych w wyniku jego ukończenia.

W ISliI obowiązują spójne i przejrzyste zasady rekrutacji kandydatów, uwzględniające efekty kształcenia, które mają osiągnąć studenci po zakończeniu studiów; dostępne są one za pośrednictwem strony głównej UW oraz domowej Instytutu. Zgodnie z przyjętymi w UW zasadami, rekrutacja odbywa się na podstawie wyników egzaminów maturalnych trzech przedmiotów obowiązkowych (matematyka, język polski i język obcy) oraz jednego lub dwóch przedmiotów dodatkowych; w przypadku *iberystyki*, odpowiednio: język polski (25%), matematyka (5%), język obcy (30%), kolejny (drugi) język obcy (30%) oraz – dodatkowo – język hiszpański (10%), którego znajomość jest premiowana. Tym samym, na studia na kierunku *iberystyka* przyjmowane są osoby, które znają co najmniej dwa języki obce, z wyraźną preferencją dla języka hiszpańskiego, co pozwala na konsekwentne budowanie kompetencji językowej bądź osób, które kontynuują naukę języka hiszpańskiego od poziomu średniozaawansowanego, bądź osób, które opanowały we wcześniejszej edukacji co najmniej dwa języki obce, co znacznie przyspiesza proces akwizycji kolejnego języka obcego. Sama procedura odbywa się za pośrednictwem Internetowej Rejestracji Kandydatów, co zapewnia jej bezstronność. Jedynie kandydatów studiujących na zasadach odrębnych niż obywatele polscy, pochodzących spoza krajów UE, obowiązuje egzamin ustny, podczas którego sprawdzana jest znajomość języka polskiego oraz wiedza o Polsce i krajach hiszpańskojęzycznych. O przyjęcie na studia równoległe w ISliI mogą ubiegać się studenci UW, którzy znają język hiszpański lub portugalski na poziomie odpowiadającym efektom kształcenia uzyskiwanym przez absolwentów pierwszego roku studiów.

Kierunek *iberystyka* nie przystąpił do rekrutacji w trybie potwierdzania efektów uczenia się (PEUS) uzyskanych poza formalnym szkolnictwem wyższym (Uchwała nr 373 Senatu UW z dn. 20 maja 2015), w *Raporcie samooceny* nie podano, jakie były przesłanki tej decyzji.

Opisane w *Raporcie samooceny* zasady dyplomowania wynikają z regulacji obowiązujących w UW w oparciu o prawo o studiach wyższych. Student pod kierunkiem uprawnionego nauczyciela akademickiego przygotowuje pracę licencjacką w języku specjalności, egzamin dyplomowy odbywa się w języku specjalności i dotyczy zakresu odpowiadającego tematyce seminarium, w ramach którego praca powstała. Co warte podkreślenia, większość absolwentów przystępuje do egzaminu w roku uzyskania absolutorium. Dokumentacja egzaminów dyplomowych (zob. Załącznik prace dyplomowe) potwierdza wysoki poziom osiągniętych w toku studiów efektów kształcenia i pokazuje, że absolwent w ramach seminarium poznał podstawy pracy badawczej.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

2.1. Program studiów pierwszego stopnia kierunku *iberystyka* oparty jest na jednostkach dydaktycznych, których sekwencja podporządkowana jest treściom programowym, zakładającym wzrost samodzielności studenta przez stymulowanie jego aktywnej roli w procesie kształcenia, który ma go przygotować do profesjonalnego korzystania z nabytej podczas studiów wiedzy, także prowadzenia działalności badawczej i/lub popularyzatorskiej. Interdyscyplinarność studiów w połączeniu z intensywnym kursem języka specjalności wyposaża absolwenta w unikatowe umiejętności oraz kompetencje społeczne powiązane wprost z wiedzą na temat procesów społecznych, historycznych w połączeniu z kulturą obszaru hiszpańsko- i portugalskojęzycznego. One bowiem stanowią bazę kształcenia na kierunku, który nawiązuje do wieloletniej tradycji studiów iberystycznych w UW oraz najlepszych wzorów zagranicznych. Na osobną uwagę zasługuje autorski program PNJ realizowany przez zespoły wykładowców języka hiszpańskiego i portugalskiego, składające się z wykładowców polskich i pracowników, dla których nauczany język jest językiem rodzimym, a skuteczność tego programu wypada uznać za imponującą. Atutem jest powierzanie seminariów licencjackich i zajęć specjalizacyjnych nauczycielom akademickim, którzy sami realizują ambitne projekty badawcze i potrafią dzielić się ze studentami nie tylko swoją wiedzą, lecz także pasją.

2.2. Metody sprawdzania i oceny dostosowane są do zakładanych efektów kształcenia: zależą od typu przedmiotu, trybu prowadzenia zajęć oraz kolejnego etapu kształcenia. Jednostka na bieżąco monitoruje efektywność programu, czego przykładem jest wprowadzenie w życie w bieżącym roku akademickim nowego programu, który uwzględnia korekty wynikające z feedbacku po zakończeniu pełnego cyklu kształcenia. Stosowane metody skutecznie przygotowują studentów do prowadzenia badań naukowych, np. w ramach podejmowanych prac dyplomowych. Mocną stroną programu kierunku *iberystyka* jest konsekwentne budowanie ścieżki kształcenia, której kulminacją jest wybór seminarium dyplomowego.

2.3. Dobór kandydatów podporządkowany jest zasadom naczelnym programu, który zakłada intensywną naukę języka specjalności: w procedurze rekrutacji stawia się na kandydatów, którzy znają co najmniej dwa języki obce, co zapewnia optymalne warunki wyjściowe kształcenia i pozwala już na drugim roku studiów prowadzić zajęcia kierunkowe w języku specjalności. Zasady dyplomowania, proces powstawania pracy licencjackiej oraz egzamin dyplomowy korespondują wprost z założeniami realizowanego interdyscyplinarnego programu.

Dobre praktyki

Program kształcenia na kierunku *iberystyka* ma charakter autorski i w nowatorski sposób uwzględnia interdyscyplinarność jako zasadę programu kształcenia. Wykładowcy w sposób ścisły łączą działalność badawczą i popularyzatorską z zajęciami o charakterze specjalistycznym i seminaryjnym, co w efekcie daje bardzo dobrą skuteczność kształcenia. W ramach kształcenia pielęgnuje się żywe nawiązywanie do tradycji Jednostki przez pogłębianie studiów nad historią dyscypliny, związków pomiędzy Polską a krajami

obszaru języka hiszpańskiego i portugalskiego w ramach konwersatoriów i seminariów. Działania te świadczą o unikatowym charakterze kształcenia na ocenianym kierunku i są godne polecenia innym jednostkom o zbliżonym profilu kształcenia. Należy także podkreślić, że jednostka dba o systemową przewidywalność harmonogramu zajęć, który podawany jest z trzymiesięcznym wyprzedzeniem. Pozwala to studentom na dobre rozplanowanie pracy własnej i pogodzenie innych zajęć z intensywnym udziałem w programie kształcenia. Jest to praktyka, która należy polecić wszystkim jednostkom.

Zalecenia

- ujednoczenie formuły zapisu warunków zaliczenia w sylabusach;
- uzupełnienie niektórych sylabusów przedmiotowych o szczegółowe kryteria osiągnięcia efektów kształcenia.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

- 3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia
- 3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia na kierunku *iberystyka* studiów I stopnia jest zapewniony przez obowiązujące procedury w Uczelni. Aktem normatywnym zawierającym procedury pozwalające na zatwierdzenie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia jest zarządzenie Rektora Uniwersytetu Warszawskiego Nr 56 z dnia 3 października 2012 w sprawie *Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia*. Powyższe rozporządzenie określa procesy realizowane w ramach systemu zapewnienia jakości kształcenia, w tym kryteria, metody i narzędzia potrzebne zapewnieniu jakości kształcenia. Wskazuje również osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych procesów, a także wskazuje formę i miejsce przechowywania dokumentacji wytworzonej w wyniku realizacji tych procesów. Do wspomnianych procesów należą:

- sposoby oceny efektywności działania na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w UW;
- sposoby oceny efektywności działania na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w jednostkach organizacyjnych UW;
- monitorowanie i analiza formalno-prawnej strony procesu dydaktycznego;
- okresowy przegląd i aktualizacja programów kształcenia na studiach wyższych;
- ustalanie norm i normatywów procesu dydaktycznego;
- ocena przebiegu procesu kształcenia;
- sposoby oceny przebiegu procesu dydaktycznego i jego efektywności;
- przeprowadzanie analizy warunków realizacji procesu dydaktycznego;

- monitorowanie pozostałych czynników wpływających na jakość kształcenia.

Wprowadzając Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Warszawskim, określony został cel, zakres działania oraz struktura organizacyjna Systemu Jakości Kształcenia, w tym również 13 procedur. Wśród tych procedur są: procedura zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programów nauczania i efektów kształcenia; procedura oceny weryfikacji i oceny realizacji efektów kształcenia; procedura kontroli sylabusów przedmiotów, procedura monitorowania punktów ECTS przyznanych przedmiotom w programach kształcenia, procedura monitorowania karier absolwentów. Mieści się w tym także dbałość o zgodność kierunku i profilu studiów z misją i strategią rozwoju Uniwersytetu, zgodność kierunkowych efektów kształcenia z efektami obszarowymi, a także dbałość o poprawność działania systemu akumulacji i transferu punktów ECTS oraz doskonalenie programów kształcenia na studiach wyższych. System Zapewnienia Jakości Kształcenia nakierowany jest na różnorodność stosowanych sposobów weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studenta oraz możliwość wykorzystywania monitoringu losów zawodowych absolwenta, w tym oceny przydatności osiągniętych efektów kształcenia w pracy zawodowej.

W procesie projektowania programów kształcenia na ocenianym kierunku studiów ważną rolę pełnią pracownicy prowadzący zajęcia. Program jest opracowywany przez Komisję Programową. Modyfikacje, wyniki okresowych przeglądów tych programów są dyskutowane na posiedzeniach Komisji Dydaktycznej. Powyższe dyskusje pozwalają nie tylko na opracowanie treści programowych, ale również wskazanie właściwego sposobu ich realizacji, przy uwzględnieniu potencjału kadrowego i dydaktycznego jednostki oraz bazy dydaktycznej. Na tym etapie uwzględniane są propozycje i opinie interesariuszy zewnętrznych (pracodawcy, np. Ambasada Peru, Polsko-Hiszpańska Izba Gospodarcza, Biuro Radcy ds. Edukacji Ambasady Hiszpanii w Polsce, EXTENDA – Agencja Promocji Regionu Andaluzji, Gimnazjum Hispaniola, Zespół Szkół nr 59 w Warszawie oraz liczne stowarzyszenia) dotyczące programu studiów. Przykładem zmian w programach, na które mieli wpływ przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, jest powstanie tzw. odrębnego modułu dydaktycznego, funkcjonującego ponad systemem wyboru seminariów i dyscyplin. Moduł ten jest dostępny dla każdego studenta jako opcja dodatkowa. Zarazem wiąże się to z koniecznością odbycia dodatkowej liczby godzin zajęć. Ponadto, do programu studiów na wniosek interesariuszy zewnętrznych wprowadzono takie przedmioty, jak: *Język prawny i prawniczy, Tłumaczenia prawnicze i biznesowe, Język Unii Europejskiej*. Proponowany program studiów bądź wprowadzenie zmian w programie obowiązującym wymaga akceptacji lub dalszych korekt przez różne gremia na poziomie Instytutu, tj. Komisję ds. Jakości Kształcenia oraz Radę Instytutu. Ponadto, w ramach Instytutu funkcjonują koordynatorzy ds. kontaktów z interesariuszami zewnętrznymi. Rolą koordynatora jest kontaktowanie się z interesariuszami zewnętrznymi w celu konsultowania projektowanych lub obowiązujących programów studiów w ramach tzw. doradztwa merytorycznego, które obejmuje: wypowiedź (w ankiecie) na temat sylwetki absolwenta, zadowolenia z poziomu wiedzy i umiejętności zatrudnionych absolwentów oraz komentarze w sprawie zmian w programach studiów.

Propozycje zmian w programach, po uprzedniej analizie dokonywanej przez Komisję Programową, przedstawiane są Radzie Instytutu w celu zatwierdzenia. Opracowana propozycja programu kształcenia wraz z kartami informacyjnymi modułów przedmiotowych przekazywana jest Zespołowi ds. Jakości Kształcenia oraz Samorządowi Studentów. Po uzyskaniu pozytywnej opinii ww. organów, efekty kształcenia dla danego kierunku, profilu i poziomu kształcenia podlegają zatwierdzeniu przez Radę Wydziału Neofilologii, a następnie przez Senat UW.

Na zmianę, korektę i dostosowanie programu studiów do obowiązujących wymagań na ocenianym kierunku studiów mają wpływ spotkania koordynatora z zespołem nauczycieli akademickich realizujących dany przedmiot, zarówno przed rozpoczęciem, jak i po zakończeniu zajęć. Takie spotkania kadry dotyczą również tzw. zajęć do wyboru. Oferta takich przedmiotów może ulec zmianie w zależności od tego, jak został przygotowany program i sylabus oraz czy cieszy się zainteresowaniem wśród studentów.

Konsekwencją uwzględnienia korekt w proponowanych programach są prace nad uaktualnieniem sylabusów. Sylabusy są analizowane pod kątem przejrzystości, spójności oraz zgodności z ogólnymi celami kształcenia i przewidzianymi efektami kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Instytutowy Zespół ds. Jakości Kształcenia (ZJK) na bieżąco monitoruje programy kształcenia przez systematyczny przegląd założonych efektów kształcenia oraz metod ich osiągnięcia i weryfikacji. Zadaniem ZJK jest m.in. okresowa ocena merytoryczna programu kształcenia. Wnioski z przeprowadzonej oceny to np. powtarzająca się problematyka na różnych ćwiczeniach realizowanych w ramach różnych przedmiotów – modułów, wprowadzenie przedmiotów, których – zdaniem studentów – brakuje, powtarzalność przedmiotów prowadzonych na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia. ZJK zajmuje się analizą i oceną procesu walidacji efektów kształcenia. Wnioski sformułowane po tej analizie są następujące: w programie studiów I stopnia zwiększono wymiar godzinowy ćwiczeń z przedmiotów: *Historia Ameryki Prekolumbijskiej i Kolonialnej*, *Historia Ameryki Łacińskiej*, *Historia Hiszpanii*. Zmniejszono natomiast wymiar godzinowy przedmiotów: *Literatura hiszpańska* i *Literatura latynoamerykańska*. Kolejne zmiany w programach ocenianego kierunku studiów to przesunięcie zajęć z przedmiotu *Literatura hiszpańska* z semestrów 4-6 na semestry 3-5. Przedmiot *Instytucje kultury* został przesunięty z puli przedmiotów obowiązkowych do grupy przedmiotów do wyboru.

Ankieta przeprowadzana przez Jednostkę prowadzącą kształcenie na ocenianym kierunku służy zebraniu opinii studentów na temat sposobu prowadzenia zajęć dydaktycznych. W ankiecie student przedstawia pozytywne i negatywne strony zajęć, sugestie dotyczące zajęć, które pomogłyby je udoskonalić. Z przeprowadzonej ankietyzacji nie zostało opracowane żadne zestawienie pozwalające na wskazanie zaleceń i sugestii wymagających korekt. Jednak informacje zawarte w tych ankietach są analizowane bezpośrednio przez prowadzącego dane zajęcia, co pozwala np. na weryfikację stosowanych metod dydaktycznych lub zmiany w programie w zakresie prowadzonego przedmiotu. Przykładem przeprowadzonej ankietyzacji jest seminarium, które w przeważającej liczbie ankiet oceniono pozytywnie, np. konsultacje online, pomoc

w pisaniu pracy, ciekawy sposób prowadzenia zajęć, doradztwo w zakresie merytorycznym.

Każdy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku analizował sugerowane zmiany w obszarze przedmiotu, który prowadził. Pytania, które się składają na powyższą ankietę to: W jakich zawodach, Twoim zdaniem, mogą pracować absolwenci *iberystyki*? Jak wyobrażasz sobie swoją przyszłość zawodową? Czy i jakie praktyki powinny odbywać studenci pierwszego stopnia? Jaką nabytą na studiach iberystycznych wiedzę uważasz za szczególnie przydatną? Jakie nabyte na studiach iberystycznych umiejętności uważasz za szczególnie przydatne? Kształcenie jakich umiejętności, Twoim zdaniem, powinno znaleźć się w nowym programie studiów iberystycznych? Jakie są, Twoim zdaniem, największe zalety programu studiów pierwszego stopnia? Jakie są Twoim zdaniem, największe wady programu studiów pierwszego stopnia? Jakie nowe przedmioty / treści programowe powinny znaleźć się w nowym programie studiów? Jakie przedmioty / treści programowe usunąłbyś / usunęłabyś z aktualnego programu studiów? Czy znasz powody, z jakich Twój kolega / koleżanka zrezygnował / zrezygnowała ze studiów? Gdybyś ponownie rozpoczął / rozpoczęła studia, czy zdecydowałbyś / zdecydowałabyś się na iberystykę? Inne uwagi.

Na podstawie dokonywanej analizy i sformułowanych wniosków są wskazywane możliwe rozwiązania lub zalecenia konkretnych rozwiązań problemu.

Podstawą do wprowadzenia ewentualnych zmian w programach studiów bądź sposobie jego realizacji jest analiza oceny przebiegu procesu dydaktycznego dokonywana przez ZJK. Powyższe analizy są dokonywane w oparciu o zgromadzony materiał, tj. ankiety studenckie, oceny uzyskiwanych przez studentów wyników w nauce, hospitacje zajęć, opinie samorządu studenckiego, przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego i pracodawców, przegląd kart informacyjnych przedmiotów oraz przegląd prac dyplomowych.

Zmiany w programach studiów na ocenianym kierunku uwzględniają także takie aspekty, jak potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego. Wnioski ZJK wraz z zaleceniami działań mających na celu poprawę jakości procesu kształcenia przekazywane są Radzie Instytutu. Jak wynika z przeprowadzonych rozmów i dokumentacji, przedmiotem obrad ZJK było przyjęcie zmian w programach kształcenia oraz analizy procesu walidacji. Określone zostały również najważniejsze zadania w tym zakresie.

Wydział Neofilologii, w którego ramach prowadzone jest kształcenie na ocenianym kierunku studiów, zapewnia publiczny dostęp do informacji o trybie i zasadach rekrutacji, programie kształcenia oraz warunkach jego realizacji. Na stronie internetowej Wydziału oraz Instytutu (<http://iberystyka.uw.edu.pl>) w zakładce „Studia”, w sekcji „Studenci”, dostępne są informacje związane z realizacją procesu kształcenia, zwłaszcza przepisy prawa powszechnie obowiązujące, wewnętrzne przepisy Uczelni, zasady studiowania, programy i plany studiów, zasady zaliczania przedmiotów i odbywania praktyk nieobowiązkowych, zasady przyznawania stypendiów. Bieżące informacje dotyczące realizacji procesu dydaktycznego są również wywieszane na tablicach ogłoszeń na korytarzu budynku Wydziału.

Studenci i inni interesariusze mają dostęp do informacji dotyczących m.in.: zasad rekrutacji, celów studiowania, profili kadry prowadzącej zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, aktualnego programu kształcenia i planów zajęć, sylabusów zajęć, profilu absolwenta oraz terminów dyżurów wykładowców czy też wyników ankiet studenckich.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

3.1. Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia, który funkcjonuje na Wydziale Neofilologii UW, w tym w Instytucie Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich, prowadzącym kształcenie na ocenianym kierunku studiów, określa w sposób przejrzysty i uporządkowany postępowanie dotyczące monitorowania, oceny i doskonalenia programów kształcenia. W procesie tym uczestniczą różne grupy interesariuszy wewnętrznych, tj. nauczyciele akademicy i studenci oraz interesariusze zewnętrzni – przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego oraz pracodawcy. Należy stwierdzić, że podejmowane działania w zakresie monitorowania programów kształcenia i sposobu ich realizacji są prowadzone przede wszystkim przy udziale nauczycieli akademickich, prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów. WZJK oraz Komisja Dydaktyczna analizuje informacje i materiały dotyczące programu, pochodzące od różnych grup interesariuszy. Tak zgromadzony materiał pozwala na zróżnicowany ogląd procesu kształcenia, w tym program studiów. Konsekwencją prowadzonych działań jest formułowanie różnych propozycji lub zaleceń, będących podstawą zmian w programie studiów. Natomiast informacje dotyczące wewnętrznego systemu zapewnienia jakości zgromadzone są na stronie internetowej Uczelni.

3.2. Na stronach internetowych Wydziału Neofilologii i Instytutu SliI dostępne są wszelkie informacje dotyczące rekrutacji oraz procesu kształcenia na kierunku *iberystyka*.

Zalecenia

brak

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 1.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 1.2. Obsada zajęć dydaktycznych
- 1.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Do minimum kadrowego na studiach I stopnia jednostka zaliczyła 20 osób, w tym 1 profesora tytularnego w obszarze nauk humanistycznych, dziedzinie nauk humanistycznych i dyscyplinie literaturoznawstwo, 9 osób ze stopniem doktora habilitowanego (1 zatrudnionego jako prof. UW – w obszarze nauk humanistycznych,

dziedzinie nauk humanistycznych i dyscyplinie literaturoznawstwo, 7 w obszarze nauk humanistycznych, dziedzinie nauk humanistycznych i dyscyplinie literaturoznawstwo, 1 w obszarze nauk humanistycznych, dziedzinie nauk humanistycznych i dyscyplinie historia), 10 osób ze stopniem doktora (9 reprezentuje obszar nauk humanistycznych, dziedzinę nauk humanistycznych i dyscyplinę literaturoznawstwo, 1 dyscyplinę językoznawstwo); 4 pozostałe osoby wykazane w *Raporcie samooceny* w minimum kadrowym posiadają tytuł zawodowy mgr, w związku z czym nie mogą zostać zaliczone do minimum. Wszystkie pozostałe osoby wskazane do minimum kadrowego na studiach I stopnia reprezentują obszary nauki, dziedziny i dyscypliny, do których zostały przypisane efekty kształcenia. Jednostka spełnia wymogi ilościowe w zakresie minimów kadrowych na I stopniu studiów.

Ponadto zajęcia na kierunku prowadzą inne osoby zatrudnione w jednostce, których dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe odnosi się do: obszaru nauk humanistycznych, dziedziny nauk humanistycznych, dyscyplina literaturoznawstwo (1 prof. zw + 3 dr), dyscyplina językoznawstwo (1 dr hab. prof. UW + 1 dr hab.), dyscyplina kulturoznawstwo (1 dr), dyscyplina historia (1 dr) oraz 15 mgr (w tym 6 doktorantów ISiI): 9 językoznawstwa, 2 literaturoznawstwa, 2 kulturoznawstwa, 1 biologii, 1 historii.

Dorobek naukowy nauczycieli stanowiących minimum kadrowe oraz pozostałych nauczycieli zatrudnionych w jednostce, prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku, ma charakter kompleksowy, a zarazem zróżnicowany i odpowiada w pełni efektem kształcenia i treściom określonym dla kierunku, umożliwia zatem osiągnięcie przez wszystkich studentów zakładanych efektów kształcenia. Nauczyciele akademicy reprezentujący obszar nauk humanistycznych prowadzą badania w zakresie literaturoznawstwa, językoznawstwa, historii i kulturoznawstwa krajów Półwyspu Iberyjskiego, Ameryki Łacińskiej, także portugalskojęzycznej Afryki i Azji oraz nauczania języków iberyjskich i iberoamerykańskich. Mają bogate doświadczenie zawodowe zdobyte poza macierzystą uczelnią, przede wszystkim w ośrodkach uniwersyteckich w Hiszpanii, Brazylii, Meksyku i Portugalii (np. na Uniwersytecie Complutense w Madrycie, Uniwersytecie Alicante w Sewilli, Uniwersytecie w Granadzie, Uniwersytecie de Passo Fundo w Brazylii), gdzie prowadzili wykłady i zajęcia, kończyli dodatkowe studia i kursy. Pracownicy ISiI posiadają także doświadczenie praktyczne zdobyte na placówkach dyplomatycznych i w instytucjach Unii Europejskiej. Ponadto, kadra Instytutu SIiI UW wspomagana jest przez wykładowców z Wydziału Polonistyki UW (językoznawstwo ogólne), Instytutu Filologii Romańskiej UW (język portugalski), z Narodowego Autonomicznego Uniwersytetu Meksyku (UNAM) i Universidad de Ciencias y Artes de Chiapas (UNICACH) w Meksyku (historia kolonialna Ameryki Łacińskiej).

Dorobek naukowy i doświadczenie dydaktyczne tej grupy nauczycieli akademickich odpowiadają treściom programowym w zakresie kanonu kierunku oraz dwóch specjalizacji (hiszpańskiej i portugalskiej) oraz 5 modułów zajęć. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku mają wybitne osiągnięcia w zakresie budowania studiów iberyjskich w Polsce i posiadają znaczące doświadczenia dydaktyczne. Część z nich jest specjalistami w unikalnych w skali kraju dziedzinach i tworzy autorskie programy wspomagające proces dydaktyczny prowadzonych przez siebie zajęć, część wykorzystuje

w tym procesie swe doświadczenia praktyczne zdobyte w trakcie pisania własnych podręczników nauczania języków hiszpańskiego i portugalskiego. Wielu może się odwołać do stworzonych przez siebie słowników polsko-hiszpańskich, hiszpańsko-polskich, słownika języka portugalskiego i podręczników nauczania tych języków. Pracownicy Instytutu uczestniczą w międzynarodowych projektach popularyzujących wiedzę o kulturze krajów Półwyspu Iberyjskiego, Ameryki Łacińskiej, współpracują z grupami dzieci i dorosłych zainteresowanych poszerzeniem wiedzy z tego zakresu (w liceach dwujęzycznych i innych ośrodkach kultury), są ekspertami i egzaminatorami w państwowych komisjach przyznających certyfikaty znajomości języka hiszpańskiego i portugalskiego na różnych poziomach, organizują wraz ze studentami konferencje naukowe, inicjują działania artystyczne (od kilkunastu lat działa na wydziale teatr wystawiający sztuki w języku portugalskim), sprawują opiekę i współtworzą ze studentami instytutowe czasopismo poświęcone nauce i sztuce, uczestniczą także w zespołach eksperckich. Dzięki tym dodatkowym doświadczeniom dydaktycznym wzbogacają metodykę pracy ze studentami, czego wyrazem są wyniki hospitacji zajęć. Jednostka przykłada ogromną wagę do właściwej obsady zajęć. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia związane z modułami kanonicznymi dla kierunku, grupa treści podstawowych i grupa treści kierunkowych, posiadają znaczący dorobek naukowy odpowiadający w pełni prowadzonym przez nich przedmiotom, podobnie moduły przedmiotów w zakresie kształcenia języków prowadzone są przez kadrę o właściwych kompetencjach merytorycznych, żadnych zastrzeżeń nie budzi także obsada modułów specjalizacyjnych.

Polityka kadrowa prowadzona w jednostce zmierza do zapewnienia kadry naukowo-dydaktycznej, której kwalifikacje odpowiadają prowadzonym w niej kierunkom studiów i realizowanym w ich ramach specjalnościom. Dobór kadry odbywa się w drodze otwartego konkursu na stanowisko, w którym zwraca się uwagę nie tylko na dorobek naukowy, ale również mobilność i współpracę z zagranicznymi placówkami. Istotnymi narzędziami realizacji polityki kadrowej są okresowa ocena dorobku naukowego i osiągnięć dydaktycznych, semestralna ewaluacja zajęć przeprowadzana przez studentów, hospitacje zajęć dydaktycznych. System oceny kadry jest więc kompleksowy i wieloaspektowy, uwzględniający obok osiągnięć naukowych, także osiągnięcia w pracy dydaktycznej.

Na uczelni funkcjonuje też transparentny, także w ocenie nauczycieli akademickich, system przyznawania nagród Rektora UW, m.in. dodatek motywacyjny za działalność naukową (pracownicy Instytutu otrzymali takie nagrody w 2016 i 2017) oraz wnioski o odznaczenia państwowe i resortowe. Jednostka stara się pozyskiwać kadrę naukową spośród absolwentów prowadzonych u siebie studiów doktoranckich (zajęcia prowadzi 6 doktorantów) oraz jednostek zewnętrznych (np. z zagranicznych uniwersytetów: Deusto w Bilbao, Uniwersytetu w Murcji i w Santiago de Compostela). Pracownicy Wydziału mogą korzystać z systemu finansowania badań naukowych w ramach badań statutowych oraz ubiegać się o dodatkowe finansowanie w przypadku

postępowania awansowego. Stwarza się im dogodne warunki do rozwoju kariery naukowej, mobilizując do udziału w międzynarodowych zespołach badawczych, umożliwiając współprowadzenie prac magisterskich na uczelniach w Hiszpanii. Możliwość skumulowania zajęć dydaktycznych w jednym semestrze pozwala na wyjazdy zagraniczne w celu prowadzenia badań i kwerend.

Na poziomie nie tylko ogólnouczelnianym, ale również instytutowym pracownicy mogą liczyć na formalno-administracyjne wsparcie w zakresie przygotowywania wniosków o granty badawcze Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, a także na ich prowadzenie. W ISiIiI stworzono stanowisko dla pracownika wspierającego kadre w pozyskiwaniu grantów badawczych, czego efektem jest uzyskanie przez jednostkę w krótkim czasie finansowania 4 projektów badawczych.

Pozytywnym efektem prowadzonej w ramach kierunku polityki kadrowej jest uzyskanie w latach 2014-2016 stopnia doktora habilitowanego przez pięciu pracowników Instytutu. Należy przy tym zaznaczyć, że kadre naukowo-dydaktyczną Instytutu, oprócz lektorów i wykładowców, tworzy 2 profesorów tytularnych, 11 doktorów habilitowanych (w tym trzech profesorów uniwersyteckich) oraz 12 doktorów. To doskonały zespół specjalistów różnych dziedzin, solidarny i motywujący się do działań na rzecz rozwoju studiów iberystycznych, poszukujący nowych obszarów i metod badań kultury, historii, literatury i języków krajów Półwyspu Iberyjskiego, Ameryki Łacińskiej, także portugalskojęzycznej Afryki i Azji oraz wprowadzający do studiów uniwersyteckich nowe specjalności.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

4.1. Do minimum kadrowego na studiach I stopnia jednostka zaliczyła 20 osób, w tym 1 profesora tytularnego, 9 osób ze stopniem doktora habilitowanego oraz 10 osób ze stopniem doktora; 4 pozostałe osoby wykazane w *Raporcie samooceny* w minimum kadrowym posiadają tytuł zawodowy mgr, w związku z czym nie mogą zostać zaliczone do minimum. Wszystkie pozostałe osoby wskazane do minimum kadrowego na studiach I stopnia reprezentują obszary nauki, dziedziny i dyscypliny, do których zostały przypisane efekty kształcenia. Jednostka spełnia wymogi ilościowe w zakresie minimum kadrowych na I stopniu studiów. Dorobek naukowy nauczycieli stanowiących minimum kadrowe oraz pozostałych nauczycieli zatrudnionych w jednostce, prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku, ma charakter kompleksowy, a zarazem zróżnicowany i odpowiada w pełni efektom kształcenia i treściom określonym dla kierunku, umożliwia zatem osiągnięcie przez wszystkich studentów zakładanych efektów kształcenia.

4.2. Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia związane z modułami kanonicznymi dla kierunku posiadają znaczący dorobek naukowy odpowiadający w pełni prowadzonym przez nich przedmiotom, podobnie moduły przedmiotów w zakresie kształcenia języków prowadzone są przez kadre o właściwych kompetencjach merytorycznych, żadnych zastrzeżeń nie budzi także obsada modułów specjalizacyjnych.

4.3. Polityka kadrowa w jednostce zmierza do zapewnienia kadry naukowo-dydaktycznej, której kwalifikacje odpowiadają prowadzonym w niej kierunkom studiów i realizowanym w ich ramach specjalnościom. Istotnymi narzędziami realizacji polityki

kadrowej są: okresowa ocena dorobku naukowego i osiągnięć dydaktycznych, semestralna ewaluacja zajęć przeprowadzana przez studentów, hospitacje zajęć dydaktycznych. System oceny kadry jest więc kompleksowy i wieloaspektowy, uwzględniający obok osiągnięć naukowych, także osiągnięcia w pracy dydaktycznej. W jednostce stosowane są liczne formy wsparcia pracowników w ich rozwoju naukowym – w wyjazdach badawczych i studyjnych, w ubieganiu się o granty badawcze, w przyznawaniu stypendiów motywacyjnych za osiągnięcia naukowe.

Dobre praktyki

Kadra prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku ma bogate doświadczenie zawodowe zdobyte poza macierzystą uczelnią, przede wszystkim w ośrodkach uniwersyteckich w Hiszpanii, Brazylii, Meksyku i Portugalii, gdzie wykładowcy prowadzili wykłady i zajęcia, kończyli dodatkowe studia i kursy. Dzięki temu stosują nowatorskie metody kształcenia, wprowadzają autorskie programy PNJ, co sprzyja skutecznemu osiągnięciu przez studentów efektów kształcenia w tym zakresie. Pracownicy ISiIi posiadają także wyjątkowe doświadczenie praktyczne zdobyte w placówkach dyplomatycznych i w instytucjach Unii Europejskiej, jakiego nie spotyka się w takim stopniu u pracowników w innych ośrodkach akademickich w Polsce. Wielu wykładowców to autorzy słowników polsko-hiszpańskich, hiszpańsko-polskich, słownika języka portugalskiego i podręczników nauczania tych języków, dzięki czemu wzbogacają metodykę pracy ze studentami, czego wyrazem są bardzo dobre wyniki w osiągnięciu przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Wykładowcy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku to doskonały zespół specjalistów różnych dziedzin, solidarny i motywujący się do działań na rzecz rozwoju studiów iberystycznych, poszukujący nowych obszarów i metod badań kultury, historii, literatury i języków krajów Półwyspu Iberyjskiego, Ameryki Łacińskiej, także portugalskojęzycznej Afryki i Azji oraz wprowadzający do studiów uniwersyteckich nowe specjalności.

Stworzenie stanowiska dla pracownika wspierającego kadrę w pozyskiwaniu grantów badawczych, czego efektem jest uzyskanie przez jednostkę w krótkim czasie finansowania 4 projektów badawczych; to nowatorskie rozwiązanie jest zatem bardzo skuteczne w pozyskiwaniu grantów i godne jest polecenia go także innym jednostkom.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Jednostka prowadzi szeroko zakrojoną współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, co przekłada się na doskonalenie procesu kształcenia. Jako okazję do intensyfikacji współpracy z przedstawicielami pracodawców wykorzystano jubileusz czterdziestolecia Instytutu Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich, na który zaproszono przedstawicieli wszystkich ambasad krajów języka hiszpańskiego i portugalskiego rezydujących w Warszawie, którzy wzięli udział w pięciodniowej konferencji dotyczącej m.in. procesu kształcenia na kierunku *iberystyka* i *filologia iberyjska* (II stopień). Pracownicy Instytutu uczestniczą bądź są współorganizatorami wielu wydarzeń wspólnie z instytucjami, które przyjmują do pracy absolwentów kierunku *iberystyka*. W wydarzeniach tych uczestniczą także studenci w ramach zajęć dotyczących promocji kultury i sztuki bądź animacji kultury.

Instytut prowadzi stałą współpracę zarówno z przedstawicielstwami dyplomatycznymi krajów języka hiszpańskiego i portugalskiego, jak i instytucjami handlowymi, gospodarczymi i kulturalnymi oraz jednostkami dydaktycznymi. Efekty tej współpracy przekładają się na poszerzenie zainteresowania studentów przedmiotem ich studiów, poznawanie w bezpośrednim kontakcie kultury i struktury społeczno-gospodarczej krajów, które są przedmiotem ich studiów oraz na zdobywanie doświadczeń przydatnych w późniejszej pracy zawodowej. Współpraca ta ma na celu uwzględnianie w aktualizacji programu studiów zmieniających się potrzeb rynku pracy i oczekiwań pracodawców. Wśród partnerów krajowych Instytutu SIil, oprócz przedstawicielstw dyplomatycznych, wskazać należy przede wszystkim instytucje takie, jak: Instytut Cervantesa w Warszawie, Archiwum Akt Nowych w Warszawie, Polsko-Portugalska Izba Gospodarcza, Centrum Aktywności Lokalnej w Warszawie, Bank Millennium, Fundacja Terra Brasilis, Polskie Radio – Program II i Program III, Radio Tok FM, FES Centrum Edukacji Zagranicznej, Akademia Szybkiej Nauki.

Studenci kierunku *iberystyka* chętnie korzystają z możliwości odbycia nieobowiązkowych praktyk zawodowych w instytucjach, z którymi współpracuje Instytut SIil. Instytut wdraża procedurę wykorzystywania informacji zwrotnej otrzymanej od partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego oraz naukowo-dydaktycznego. Do partnerów, u których realizowane są praktyki, rozsyłane są ankiety, dzięki którym Instytut jest lepiej zorientowany w potrzebach rynku pracy i – w razie stwierdzenia takiej potrzeby – dostosowuje swoje kształcenie w ramach systematycznie aktualizowanego programu studiów.

W roku 2017 w odpowiedzi na ankiety dotyczące przygotowania absolwentów do potrzeb rynku pracy, wysłane przez Instytut do partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego, na podstawie otrzymanych informacji można stwierdzić, że przeważają oceny dobre i bardzo dobre. Dotyczy to zarówno poziomu znajomości języka przez studentów, jak i ich wiedzy oraz znajomości realiów poszczególnych krajów.

Jak wskazano na konkretnych przykładach w opisie spełniania kryterium 3.1., współpraca Instytutu SIil z otoczeniem społeczno-gospodarczym i kulturalnym przekłada się w sposób bezpośredni na aktualizację programu kształcenia na ocenianym kierunku.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Jednostka prowadząca kierunek studiów *iberystyka* utrzymuje szeroko zakrojoną i intensywną współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, co przekłada się na doskonalenie procesu kształcenia oraz aktualizację programu studiów, który jest weryfikowany zgodnie ze zmieniającymi się potrzebami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców. We współpracy z placówkami dyplomatycznymi krajów obszaru języka hiszpańskiego i portugalskiego oraz instytucjami handlowymi, gospodarczymi, edukacyjnymi, a także stowarzyszeniami prowadzącymi działalność w obszarach będących przedmiotem studiów na kierunku *iberystyka*, uczestniczą także studenci – w formie praktyk, wolontariatu, udziału w wydarzeniach – którzy poszerzają zainteresowanie przedmiotem swoich studiów oraz zdobywają doświadczenia przydatne w późniejszej pracy zawodowej. Jednostka prowadzi ankietę wśród przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego i kulturalnego, która pozwala na bieżąco reagować na uwagi interesariuszy zewnętrznych.

Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

W strategii rozwoju kształcenia na kierunku *iberystyka* Instytut Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich przywiązuje bardzo wiele uwagi do współpracy międzynarodowej i umiejdzynarodowienia procesu kształcenia. Dotyczy to zarówno intensywnych badań i dużej aktywności międzynarodowej pracowników jednostki, co przekłada się na poziom kształcenia i aktualność przekazywanej wiedzy, jak i przygotowanie studentów w toku studiów do ich sprawnego i profesjonalnego funkcjonowania w środowiskach międzynarodowych i zagranicznych, zgodnych z profilem ich wykształcenia, a wreszcie do otwartości na problemy współczesnego świata, zwłaszcza w regionach będących przedmiotem studiów.

W procesie kształcenia studenci przygotowani są do uczestniczenia już od II roku w zajęciach prowadzonych w języku hiszpańskim lub portugalskim i korzystania z materiałów dydaktycznych w tych językach. Przygotowuje ich to do biegłego władania wybranym językiem, a także kształci umiejętność rozumienia i interpretowania poszczególnych sytuacji i zjawisk zachodzących w poznanym obszarze językowym.

Kształcenie językowe na wysokim poziomie pozwala studentom stosunkowo szybko na udział w programach wymiany międzynarodowej, korzystanie z zagranicznych praktyk zawodowych (nieobowiązkowo) oraz w działaniach poza programem studiów, które przygotowują studentów do podejmowania samodzielnych badań.

Jednostka aktywnie i systematycznie uczestniczy w programach wymiany międzynarodowej, w tym przede wszystkim w programie Erasmus+, z którego korzystają studenci, doktoranci i pracownicy naukowo-dydaktyczni. W ramach programu Erasmus+ Instytut ma podpisanych 41 umów na wymianę wykładowców oraz 32 umowy na wymianę studentów. Partnerami są zarówno ośrodki akademickie w Hiszpanii i Portugalii, jak i w Niemczech, Francji, Wielkiej Brytanii i Słowacji. Niezależnie od tego, Instytut ma umowy z ok. 30 instytucjami w Hiszpanii i 8 w Portugalii, na mocy których studenci kierunku *iberystyka* mogą odbywać praktyki zawodowe (nieobowiązkowe) w ramach programu Erasmus+. Z zestawienia opracowanego przez BWZ UW w roku akademickim 2016/2017 wynika, że Instytut zajął 5. miejsce w skali całej Uczelni jeśli chodzi o stopień wykorzystania umów Erasmusowych, uzyskując wynik 79,27%,

i pierwsze miejsce w zakresie wymiany międzynarodowej wśród wszystkich jednostek Wydziału Neofilologii.

Ważnym aspektem umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku iberystyka jest udział wykładowców i lektorów zagranicznych, dla których nauczany język – hiszpański bądź portugalski – jest językiem ojczystym. Ponadto polscy wykładowcy nauczający języków brali udział w szkoleniach w zakresie dydaktyki nauczania języka hiszpańskiego jako języka obcego (*Taller sobre elaboración de instrumentos de Evaluación*, 2008; *Necesidades del estudiante de C1: el proceso de aprender, estrategias y tareas*, 2006) i portugalskiego jako języka obcego (*Português Língua Não Materna*, 2016; *Letni kurs Języka Portugalskiego Prawniczego*, 2013), uczestniczyli także w projektach międzynarodowych poświęconych dydaktyce języka hiszpańskiego („Wykorzystanie kreatywne narzędzi dydaktycznych na zajęciach języka hiszpańskiego jako języka obcego przez innych nauczycieli w Polsce i zagranicą”).

Tak duże możliwości wymiany międzynarodowej i wysoki stopień ich wykorzystania w zakresie dydaktyki jest możliwy dzięki wysokiemu poziomowi umiędzynarodowienia badań i innej aktywności zawodowej pracowników naukowych i dydaktycznych Instytutu Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich. Dotyczy to wyjazdów kadry naukowej do zagranicznych ośrodków badawczych, jak również przyjmowania zagranicznych gości w ramach zajęć (Erasmus+, *visiting professors*). Instytut Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich brał także udział w projekcie staży tłumaczeniowych, które studenci *iberystyki* odbyli w Hiszpanii w ramach Programu Leonardo da Vinci. W latach 2013-2017 pracownicy Instytutu zorganizowali ok. 30 konferencji, z których większość to konferencje międzynarodowe, w tym kongresy i sympozja o ogólnoświatowym zasięgu (*Simposio Internacional “IV Foro de Lingüística Hispánica: panorama de temas y métodos de investigación”*, 2015; *III Simposio Internacional sobre el Teatro español como objeto de estudios a comienzos del siglo XXI “Teatro como espejo del teatro”*, 2017).

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

W zakresie umiędzynarodowienia procesu kształcenia jednostka prowadząca kierunek *iberystyka* kładzie bardzo duży nacisk na kształcenie językowe studentów w zakresie języka hiszpańskiego i portugalskiego (zależnie od wybranej specjalności) na bardzo wysokim poziomie, co pozwala na prowadzenie zajęć już od II roku studiów w języku wybranej specjalności. Ponadto jednostka stwarza studentom bardzo dobre warunki wymiany w ramach programu Erasmus + zarówno w postaci licznych stypendiów (umowy z 41 ośrodkami partnerskimi w Europie), jak i w postaci praktyk (umowy z ok. 30 partnerami w Hiszpanii i 8 w Portugalii). Jest to możliwe dzięki kadrze naukowo-dydaktycznej, która zarówno w zakresie własnych badań, jak i działalności dydaktycznej jest bardzo aktywna na arenie międzynarodowej. Wykładowcy na kierunku *iberystyka* wciąż podnoszą swoje kwalifikacje dydaktyczne, biorą udział w kursach i szkoleniach krajowych i zagranicznych w zakresie nauczania języka hiszpańskiego/portugalskiego jako języka obcego.

Dobre praktyki

Jednostka stwarza studentom bardzo dobre warunki uczestnictwa w wymianie w ramach programu Erasmus+ zarówno w postaci licznych stypendiów (umowy z 41 ośrodkami partnerskimi w Europie), jak i w postaci praktyk (umowy z ok. 30 partnerami w Hiszpanii i 8 w Portugalii). Starania pracowników o pozyskanie wielu miejsc odbywania stypendiów i praktyk przez studentów bardzo skutecznie wpływają na wysoki poziom kształcenia i zdobywanie przez studentów doświadczeń zawodowych jeszcze w trakcie studiów.

Wykładowcy na kierunku iberystyka wciąż podnoszą swoje kwalifikacje dydaktyczne, biorą udział w kursach i szkoleniach krajowych i zagranicznych w zakresie nauczania języka hiszpańskiego/portugalskiego jako języka obcego, co przekłada się na wprowadzanie nowatorskich metod nauczania i jego dużą skuteczność.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

- 7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa
- 7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
- 7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Instytut ma do dyspozycji 12 sal ćwiczeniowych (od 10 do 30 miejsc), 1 laboratorium językowe, 2 sale wykładowe (jedną na 200 miejsc i drugą na około 70 miejsc), które znajdują się w budynku przy ul. Oboźnej, aktualnie siedzibie Instytutu. Ich wielkość i liczba nie jest w pełni odpowiednia do realizacji procesu kształcenia. W miarę potrzeb Instytut może także korzystać z sal w nowym budynku Wydziału Neofilologii przy ul. Dobrej 55 (m.in. z sali komputerowej na 16 stanowisk) i jednej dodatkowej sali ćwiczeniowej. Większość sal dydaktycznych wyposażona jest w sprzęt wideo i DVD, w 5 salach zainstalowany jest na stałe projektor multimedialny.

Uczelnia zapewnia bezprzewodowy dostęp do Internetu na całym terenie. W wielu miejscach, także poza siedzibą Instytutu, studenci mogą korzystać z komputerów stacjonarnych z dostępem do Internetu (w Bibliotece Wydziału, w pozostałych budynkach Uniwersytetu oraz w Bibliotece UW). Technologię informacyjno-komunikacyjną wykorzystuje się także w procesie kształcenia (zajęcia z technologii komputerowej prowadzone są w odpowiedniej pracowni w budynku przy ul. Dobrej). Pracownicy i studenci Instytutu mają możliwość dostępu do materiałów dydaktycznych znajdujących się w bazie platformy Moodle na wewnętrznym serwerze Instytutu (<https://moodle.iberystyka.uw.edu.pl>), która pozwala na tworzenie zakładki dla prowadzących zajęcia i jest wykorzystywana do realizacji ćwiczeń interaktywnych w ramach prac domowych, a także do archiwizacji i udostępniania materiałów dodatkowych (audio, video etc.), arkuszy ocen, formularzy ankiet. Aktualności, elektroniczny indeks, plany studiów i rozkłady zajęć są udostępniane na wielojęzycznej stronie internetowej Instytutu.

Baza dydaktyczna i naukowa Instytutu Iberystyki UW w siedzibie przy ul. Oboźnej swoimi rozmiarami dostosowana jest do liczby studentów, jednak zarówno stan pomieszczeń, ciągów komunikacyjnych, jak i wyposażenie wymagają koniecznej modernizacji, by umożliwić osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Baza dydaktyczno-naukowa spełnia wymogi przepisów BHP.

Budynek Instytutu (ul. Oboźna) nie jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, zwłaszcza poruszających się na wózkach inwalidzkich (brak podjazdów i wind). Władze jednostki starają się jednak zapewnić warunki do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia przez osoby z różnymi formami niepełnosprawności, planując zajęcia w salach budynku przy ul. Dobrej 55, wyposażonym w windy i toalety przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Prorektor ds. naukowych UW przekazał członkom ZO PKA pismo, w którym poinformował, że w roku 2020 planowane jest przeniesienie Instytutu Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich do nowego skrzydła budynku przy ul. Dobrej 55.

Instytut Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich dysponuje zbiorami bibliotecznymi dostępnymi w budynku przy ul. Oboźnej 8. Jest to księgozbiór wspólny romanistyki, italianistyki oraz iberystyki. Biblioteka Wydziału Neofilologii dysponuje przestronną czytelnią, dostosowaną do potrzeb pracy indywidualnej studenta, oferuje dostęp do materiałów dydaktycznych i dysponuje bezprzewodową siecią internetową. Część materiałów dydaktycznych potrzebnych w procesie kształcenia na kierunku *iberystyka* jest dostępna dla studentów na cyfrowej platformie edukacyjnej Moodle, która zapewnia natychmiastowy dostęp do materiałów. Księgozbiór biblioteki dostępny jest za pomocą katalogów kartkowych (obecnie jedynie funkcja archiwalna), katalogu on-line na stronie BUW (umożliwia wyszukiwanie, rezerwację i zamówienie wybranych pozycji) i przy pomocy bibliotekarza dziedzinowego. Z części księgozbioru czytelnicy mogą korzystać z wolnego dostępu; prowadzona jest także wypożyczalnia części zbiorów. Na księgozbiór biblioteki składają się głównie książki i czasopisma, materiały audiowizualne, mapy, kodeksy, albumy i prace magisterskie. Wszystkie zbiory są ściśle związane z kierunkiem prowadzonych zajęć i badań; dotyczą literatury hiszpańskiej, portugalskiej, brazylijskiej, hispanoamerykańskiej, krytyki literackiej, teorii literatury, przekładoznawstwa, historii poszczególnych regionów geograficznych (Ameryka Łacińska, Półwysep Iberyjski), filozofii hiszpańskiej i latynoamerykańskiej etc. Księgozbiór z tego zakresu obejmuje obecnie około 7000 woluminów. Nabytki biblioteki pochodzą głównie z zakupu najnowszych publikacji wskazanych przez pracowników bądź z darów przekazywanych przez przedstawicielstwa dyplomatyczne i instytucje partnerskie ISIiI.

Biblioteka zapewnia studentom dostęp do wszystkich publikacji wskazanych w sylabusach zajęć w postaci papierowej bądź elektronicznej.

Uzupełnieniem zbiorów bibliotecznymi są skrypty do poszczególnych zajęć przygotowane przez pracowników. Studenci i pracownicy mają dostęp do e-zbiorów (z komputerów uniwersyteckich i własnych za pośrednictwem strony domowej BUW). Są to licencjonowane bazy danych (czasopisma, książki elektroniczne, materiały konferencyjne, abstrakty, dane bibliograficzne, raporty, dane statystyczne itd.), dzięki którym studenci

i pracownicy mogą śledzić najnowsze badania prowadzone na świecie i w kraju. Biblioteka prowadzi także wypożyczenia międzybiblioteczne i umożliwia zamawianie publikacji znajdujących się w innych bibliotekach krajowych. Personel biblioteczny posiada przynajmniej podstawową znajomość języków wykładanych na kierunku *iberystyka*, co zapewnia studentom i pracownikom fachową i kompetentną obsługę.

Część Wydziału Neofilologii została już przeniesiona do nowego budynku przy ul. Dobrej 55. W budynku tym udostępniane są także sale na potrzeby dydaktyczne Instytutu Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich. Ponieważ w chwili obecnej warunki lokalowe jednostki prowadzącej kierunek *iberystyka* wymagają koniecznych działań naprawczych, władze Uczelni przekazały ZO PKA zapewnienie, że w roku 2020 jednostka przeniesie się do nowego skrzydła budynku przy ul. Dobrej 55.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

7.1. Instytut ma do dyspozycji 12 sal ćwiczeniowych (od 10 do 30 miejsc), 1 laboratorium językowe, 2 sale wykładowe (jedną na 200 miejsc i drugą na około 70 miejsc), które znajdują się w budynku przy ul. Oboźnej 8. O ile wyposażenie można uznać za wystarczające, to modernizacji wymaga wiele sal wyposażonych w stare meble i stanowiska pracy. Większość sal przeznaczonych jest do pracy w małych grupach. Wąskie korytarze nie pozwalają zainstalować miejsc siedzących dla studentów oczekujących na zajęcia. Budynek nie jest przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, dlatego zajęcia z ich udziałem planowane są w salach udostępnionych ISliI w gmachu przy ul. Dobrej 55.

7.2. Jednostka dysponuje własnym księgozbiorem liczącym ok. 7000 woluminów. Dobór księgozbioru dobrze pokrywa dyscypliny, z którymi łączą się badania pracowników i efekty kształcenia na kierunku *iberystyka*. Uzupełnieniem księgozbioru są materiały w wersji elektronicznej dostępne na platformie Moodle. Studenci kierunku *iberystyka* mają zapewniony dostęp do literatury wskazanej w sylabusach przedmiotów i do publikacji, które mogą wykorzystać w procesie przygotowywania się do prowadzenia badań.

7.3. Od roku 2020 sytuacja lokalowa jednostki ma ulec poprawie w związku z planowaną budową nowego kompleksu dydaktyczno-naukowego UW, usytuowanego przy ul. Dobrej 55 na działce ewidencyjnej nr 29.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Z opinii uzyskanych od studentów wizytowanego kierunku w czasie spotkania z ekspertem studenckim ZO PKA oraz analizy przedstawionych dokumentów można stwierdzić, że opieka i wsparcie dla studentów uwzględnia ich zróżnicowane potrzeby, w tym potrzeby studentów z niepełnosprawnościami. Instytut Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich zapewnia studentom kierunku *iberystyka* wielostronne i zróżnicowane wsparcie w zakresie motywowania studentów do wysokich osiągnięć naukowych, uczestnictwa w procesie umiędzynarodowiania studiów, a także w zakresie pomocy materialnej dla studentów.

Koordinacją wszechstronnej pomocy dla studentów zajmuje się dyrektor instytutu ds. dydaktycznych, zaś pozostałymi formami wsparcia pełnomocnicy dyrektora instytutu m.in. ds. nauczania języka hiszpańskiego, ds. programu Erasmus+, ds. rekrutacji, ds. mobilności oraz komisja stypendialna. Ponadto, pomoc dla studentów zagranicznych oferuje Samorząd Studencki. Dla łatwiejszego komunikowania przez studentów swoich potrzeb od roku 2017/2018 wprowadzona zostanie funkcja opiekuna roku, który będzie odpowiedzialny za przekazywanie studentom wszelkich informacji związanych z procesem kształcenia. Jednostka zapewnia studentom możliwości wszechstronnego rozwoju, w tym naukowego, artystycznego, społecznego i zawodowego. Przykładem może być teatr wystawiający przedstawienia w języku portugalskim i działający pod opieką lektora *teatro Pisca-Pisca*. Teatr wystawił 14 przedstawień, w tym dwa scenariusze autorskie oraz tłumaczenia tekstów, przygotowane przez studentów. Należy również wspomnieć o organizowaniu przez studentów wystaw malarskich, związanych ze sztuką hiszpańską i latynoamerykańską (np. „Kaktusy w sztuce krajów Ameryki Łacińskiej”, „40 lat minęło... 1972-2012” z okazji 40-lecia Instytutu czy „Bicentenario” z okazji obchodów 200 lat Niepodległości Ameryki Łacińskiej).

Na przecięciu działalności artystycznej i badawczej sytuuje się współredagowanie przez pracowników ISliI i studentów czasopisma „¿?”, w którym publikowane są prace artystyczne, naukowe i popularno-naukowe autorstwa zarówno studentów, jak i kadry naukowej. Kolejnym oryginalnym działaniem jest organizacja wydarzeń, które mają na celu poszerzenie wiedzy i nabytych na zajęciach umiejętności przez udział w grach planszowych, tłumaczenie kodeksów i wrózenie na podstawie przedhiszpańskich ksiąg dywinacyjnych. Studenci są również motywowani do innych aktywności, np. udziału w wykładach gościnnych, warsztatach artystycznych. Przykładem takich działań może być organizacja studenckiego sympozjum „Mozaika Amerykańska. Zaproszony kraj: Chile” (Instytut Cervantesa, 27 marca 2012), współorganizowanego z Ambasadą Chile i Instytutem Cervantesa, na którym zaprezentowało swoje referaty 22 studentów.

Pracownicy jednostki starają się wspierać studentów w procesie nauki, zachęcając ich do poszerzania kompetencji przez udział w wydarzeniach kulturalnych, takich jak festiwale, wystawy, pokazy dotyczące kultur hiszpańsko- i portugalskojęzycznych. Podczas prowadzonych zajęć wykładowcy podążają za zainteresowaniami studentów i mogą proponować lektury wychodzące poza kanon. Pracownicy często dostosowują techniki nauczania do dynamiki pracy studentów tak, aby znaleźć rozwiązania, które najlepiej zmotywują uczestników zajęć i wesprą ich w naukowych dociekaniach. Wykorzystują nowe technologie, wprowadzając do procesu dydaktycznego elementy malarstwa, teatru,

a nawet sztuki kulinarnej oraz proponują materiały o różnorodnym charakterze (audiowizualne, plastyczne, muzyczne), by skuteczniej zachęcić studentów do poszerzania wiedzy i znajomości kultur hiszpańsko- i portugalskojęzycznych. Powszechną praktyką jest udostępnianie przez wykładowców własnych materiałów i zasobów bibliotecznych, poszerzających wiedzę o dodatkowe treści. Specjalną i zindywidualizowaną opieką objęci są uczestnicy seminariów licencjackich w ramach niewielkich grup seminaryjnych. Studenci są również zachęceni do brania udziału w kursach, warsztatach organizowanych przez instytucje zewnętrzne. Przykładem mogą być letnie kursy języka hiszpańskiego w Salamance, coroczne kursy języka galisyjskiego czy języka i kultury baskijskiej, mirandyjskiej organizowane i dofinansowywane dzięki współpracy z Xunta de Galicia czy rząd Kraju Basków w Hiszpanii

Studenci uzyskują pomoc w uczeniu się i osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych nie tylko przez udział w zajęciach, ale także przez działalność w kołach naukowych. W jednostce działają 4 koła naukowe, które pozytywnie oceniają wsparcie jednostki, gdyż jest ono adekwatne do potrzeb studentów. Studenci bardzo dobrze oceniają współpracę z opiekunami naukowymi.

Biuro Karier jako jednostka uczelniana wspiera studentów we wchodzeniu na rynek pracy. Realizuje dla studentów szkolenia z umiejętności miękkich i twardych, potrzebnych na rynku pracy. Oferuje studentom staże oraz praktyki zawodowe. Razem z innymi uczelniami w Polsce prowadzony jest wspólny portal z ofertami pracy dla studentów i absolwentów tych Uczelni. Konkretnym przykładem wsparcia Instytutu może być cykl spotkań pt. „Iberystyka, perspectivas laborales” [Iberystyka, perspektywy zawodowe] zorganizowany 8 grudnia 2016 oraz 12 maja 2017. Studenci pozytywnie opiniują działalność Biura Karier oraz realizowane przez tę jednostkę projekty.

Za pomoc socjalną dla studentów odpowiedzialna jest Komisja Stypendialna, do której wpływają wnioski o przyznanie stypendiów socjalnych i zapomóg. Komisja ta jest również organem pomocniczym i doradczym, do którego mogą zgłosić się studenci w innych sprawach. Na stronie Instytutu znajduje się kompletna informacja dotycząca stypendiów: dla najlepszych studentów, socjalnego, dla studentów niepełnosprawnych. Studenci pozytywnie oceniają zasady przyznawania stypendiów.

Funkcję doradczą pełnią także pracownicy Sekretariatu ds. studenckich, którzy udzielają wszelkich niezbędnych informacji związanych z tokiem studiów. Wszystkie informacje, regulaminy i wzory formularzy dostępne są także w systemie USOS.

Podania, skargi oraz wnioski studenckie przyjmowane są przez Sekretariat ds. studenckich oraz przez dyrektora ds. studenckich. Studenci mogą również zostawiać je w skrzynce Dyrektora ds. studenckich, znajdującej się na II piętrze budynku przy ul. Oboźnej 8 (poza godzinami pracy sekretariatu oraz poza godzinami dyżurów dyrektora). W tych sprawach można korzystać także z komunikacji mailowej. Skargi rozstrzygane są w ciągu tygodnia od ich złożenia, o ile nie wymagają dodatkowych wyjaśnień i ustaleń. W takim przypadku student jest informowany (osobiście lub mailowo), kiedy może spodziewać się rozstrzygnięcia złożonej skargi.

Studenci pozytywnie oceniają obsługę administracyjną procesu kształcenia.

Ze wszystkich form wsparcia mogą korzystać także osoby z niepełnosprawnościami, zarówno w przypadku pomocy i motywacji naukowej, jak i w trudnych sytuacjach życiowych.

W Instytucie Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich odbywają się regularne zebrania pracowników, na których formułowane są opinie i wnioski na temat kadry i form wspierania procesu kształcenia. Ponadto, regularnie organizowane są spotkania lektorów oraz pracowników dydaktycznych i naukowo-dydaktycznych w celu skoordynowania działalności dydaktycznej i kulturalnej w ramach programu studiów. Pracownicy Instytutu wspólnie planują i uzgadniają formy i terminy działań służących wsparciu studentów w toku studiów – przedsięwzięć kół naukowych, przedstawień teatralnych, publikacji etc. Jednostka nie prowadzi ankiet studenckich pozwalających na ocenę obsługi administracyjnej procesu kształcenia oraz jakości wsparcia i motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników nauczania.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

8.1. Mocną stroną wsparcia studentów jest duże zaangażowanie pracowników w poszerzanie wiedzy i umiejętności studentów, otwieranie ich na wszechstronny rozwój nie tylko związany ze studiowanym kierunkiem studiów. Wspieranie rozwoju artystycznego oraz naukowego studentów następuje przez zaangażowanie ich w prace w kołach naukowych, w innych organizacjach studenckich, a także w wydarzenia organizowane wspólnie z interesariuszami zewnętrznymi. Pracownicy jednostki są otwarci na inicjatywy studentów. Jednostka wspiera i integruje osoby z niepełnosprawnościami w procesie kształcenia i w życiu społeczności akademickiej.

8.2. Formy wsparcia i motywowania studentów w procesie nauczania są omawiane w gronie pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych. Jednostka nie prowadzi jednak ankiet studenckich pozwalających na ocenę obsługi administracyjnej procesu kształcenia oraz jakości wsparcia i motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników nauczania.

Zalecenia

Jednostka powinna umożliwić studentom systematyczną ocenę obsługi administracyjnej procesu kształcenia i wprowadzić odpowiednie ankiety bądź inne formy pozyskiwania informacji.

5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Ocena PKA kierunku kulturoznawstwo, studia pierwszego stopnia, z dnia 7.10.2010

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
Usunięcie niespójności między nazwą kierunku kulturoznawstwo a efektami i treściami kształcenia, zalecenie stworzenia autorskiego kierunku iberystyka	Jednostka opracowała i uruchomiła od roku 2012/2013 kierunek studiów pierwszego stopnia pod nazwą iberystyka, od roku 2016/2017 obowiązuje znowelizowany program dla tego kierunku studiów
Zmniejszenie obciążenia godzinowego studentów	Jednostka zredukowała liczbę godzin, od roku 2016/2017 studentów ocenianego kierunku obowiązuje program obejmujący dla specjalności hispanistycznej 2305 godz., dla specjalności portugalistycznej 2215 godz.

Zwiększenie liczby zajęć do wyboru, która na studiach pierwszego stopnia wynosiła 5,79%	W ramach działań naprawczych zwiększono liczbę zajęć do wyboru, które w programie obowiązującym od 2016/2017 wynoszą 62 ECTS
Udoskonalenie systemu ECTS i ujednolicenie zasad przypisania liczby punktów do poszczególnych przedmiotów	W jednostce obowiązuje ujednolicony system ECTS, uwzględniający nakład pracy własnej studenta; powołano pełnomocnika ds. ECTS.
Zwiększenie dostępu do informacji	Stworzono nową stronę internetową, która jest obsługiwana przez pracownika technicznego i merytorycznego. Na bieżąco aktualizowane są także informacje dla studentów, kandydatów i pracowników na tablicach w siedzibie jednostki.
Konieczność weryfikacji i aktualizacji informacji o przedmiotach w sylabusach	W jednostce wprowadzono procedury weryfikacji i aktualizacji informacji podanych w sylabusach, które są zakończone na cztery miesiące przed kolejnym rokiem akademickim.
Konieczność udoskonalenia systemu ankiet,	Wdrożono procedury systematycznego

<p>ich systematycznego przeprowadzania oraz przekazywania informacji zwrotnej do studentów</p>	<p>przeprowadzania i analizy ankiet, które są omawiane ze studentami, a zgłaszane uwagi analizowane są przez jednostkę i ewentualnie uwzględniane w programie na kolejny rok</p>
<p>Brak grantów badawczych</p>	<p>Jednostka zintensyfikowała działania na rzecz pozyskiwania grantów, w ostatnim okresie pracownicy uzyskali 4 granty NCN i NPRH. Utworzono stanowisko pracownika administracyjnego odpowiedzialnego za pozyskiwanie i rozliczanie grantów.</p>
<p>Poprawa infrastruktury i warunków lokalowych, w jakich prowadzony jest oceniany kierunek</p>	<p>Jednostka uzyskała dodatkowe pomieszczenia w zajmowanej siedzibie przy ul. Oboźnej 8 oraz dodatkowe sale w budynku przy ul. Dobrej 55; planowana jest budowa oddzielnego gmachu dla iberystyki i filologii iberyjskiej.</p>